

### 1.14.3. SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Kuntastrategian arvot ovat lähtökohtamme toiminnassamme.



#### Perustehtävä ja palveluajatus sivistys- ja hyvinvointipalveluissa

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tehtävänä on tukea ja kannustaa ihmisen jatkuvaa henkistä kasvua, vastata kasvun tarpeisiin sekä mahdollistaa kuntalaiselle hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalvelujen lainsäädännön vaatimusten ja eri toimintojen kautta.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen vastuualueet ovat

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut
- ennalta ehkäisevä päihdetyö
- terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen
- kotouttaminen

## Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen kokonaistavoitteet

1. Laadukkaitten peruspalvelujen varmistaminen on kunnan vetovoimatekijä
2. Osaamisen arvostaminen ja kehittäminen
3. Tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus, osallisuus
4. Pienen ja ison kuntalaisen arvostaminen
5. Sopeuttamisohjelman toteuttaminen

Olemme toteuttaneet toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalveluissa kuntastrategian ja kunnan sopeuttamisohjelman mukaisesti. Henkilöstölle on teetetty työhyvinvointikysely. Kouluttautumaan on päässyt määrärahojen puitteissa hyvin. Sairastavuus on edelleen suurta mm. useiden tarttuvien tautien vuoksi. Koko kunnan henkilöstö on sitoutunutta ja ansaitsee suuren kiitoksen vuodesta 2024.

## Kunnan missio

Moderni, lapsiystävällinen ja yrittäjämyönteinen kunta, jossa on hyvät lähipalvelut.



## **Perustehtävä**

Mahdollistaa kuntalaisille hyvä arki. Hyvää arkea mahdollistavat kuntalaiset itse sekä kunnan toimihenkilöt omalla työllään kaikilla palvelualueilla. Terveyttä ja hyvinvointia tukevia toimintoja tehtiin näkyväksi sekä kehitettiin toimintaa edelleen kuntalaisten tarpeista lähtien hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Vahvistettiin kunnan palvelualueilla kuntalaisten ja työntekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä osallisuutta. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyössä teimme yhteistyötä yli kuntarajojen. Toimimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti.

Työhyvinvointia edesautettiin työprosesseja kehittämällä ja työhyvinvointikyselyn kautta. Alavieskan kunnassa tehtiin työtä ”Minä autan sinua. Autathan sinäkin minua?” -ajatuksella. Kunnan työntekijöiden lisäksi kunnan vaaleilla valitut luottamushenkilöt sitoutuivat tähän periaatteeseen. Luomme yhdessä hyvää työilmapiiriä kuntaan, olemme samassa veneessä. Jokainen henkilö ymmärtää vastuunsa työhyvinvoinnin luomisessa. Näemme työhyvinvoinnin osana koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.

## **Toimintasuunnitelman toteutuminen**

Kunnassa on tehty kuntastrategia 2022–2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2023–2025 yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden, kuntalaisten, kunnan työntekijöiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Hyvinvointisuunnitelmaan kuuluu myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa on luotu ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2024.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä Hyte-työryhmä toimi hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavana tahona sivistys- ja hyvinvointijohtajan sekä kunnan muun henkilöstön kanssa yhteistyössä. Hyte-työryhmään on sulautettu LAPE-toiminta, lapsiasianneuvosto, monialainen nuorisolain mukainen yhteistyöryhmä ja turvallisuustyöryhmä. Hyte-työryhmässä on edustus kaikilta kunnan palvelualueilta sekä työryhmistä, hyvinvointialueelta, työllisyyden kuntakokeilusta, poliisista sekä kolmannen sektorin toimijoista kunnastamme. Hyte-työryhmän puheenjohtajana toimi kunnan luottamushenkilö tai muu HYTE-työryhmän valitsema henkilö.

Hyte-työryhmän tehtäväksi on määritelty alavieskalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä nuorisolain 9 §:n tarkoittamana monialaisena nuorisoasioita käsittelevänä yhteistyöryhmänä toimiminen. Hyte-työryhmä huolehti osaltaan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamisesta. Hyte-työryhmä ideoi ja suunnitteli kunnassa tarjottavia palveluja yhteistyössä kaikkien kunnan toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnasta päätettiin Hyte-työryhmässä, nuorisovaltuustossa sekä vanhus- ja vammaisneuvostossa yhteisillä päätöksillä sekä palvelualuejohtajan päätöksillä. Kotouttamisen osalta viranhaltijoiden päätöksellä.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua ja lisäävät hyvinvointia. Ne tarjoavat mahdollisuuden osallistua, tehdä itse, lisäävät yhteisöllisyyden kokemusta sekä

vähentävät yksinäisyyttä. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut olivat näin merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistävä vastuualue kunnassa.

Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat hyvinvointia ja terveyttä edistävinä toimieliminä, tuottivat toimintaa kohderyhmilleen sekä lisäsivät näin kuntalaisten osallisuutta.

Kansalaisopisto ja musiikkiopisto toimivat aktiivisesti Alavieskassa ja omalta osaltaan luovat hyvinvointia ja terveyttä edistää toimintaa kuntaamme.

Kunnan kotouttamisohjelma on päivitetty yhdessä Ylivieskan ja Sievin kanssa syksyllä 2022. Toimimme kotoutumista edistäen ohjelman mukaisesti. Teimme myös ylikunnallista yhteistyötä kotoutumissuunnitelman laatimisessa alueen kuntien kanssa.

Seurasimme valtakunnallista hyvinvointialueiden toiminnan kehittymistä sekä kehitimme kunnan toimintaa vastaamaan muuttuvaa kunnan palvelurakennetta. Edesautoimme hyvinvointi-indikaattorien toteutumista.

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista. Valittiin tarkastelun mittareiksi HYTE-kertoimen indikaattorit, joita tarkastellaan vuosittain hyvinvointiraportissa eli kunnan toimintakertomuksessa valtuustossa sekä laajassa hyvinvointikertomuksessa kerran valtuustokaudessa.

Olemme ainut Eteläisen alueen kunta, joka nosti HYTE-kerrointa vuonna 2024. Olemme tässä mielessä onnistuneet loistavasti työssämme kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suhteen.

Laaja hyvinvointikertomusta ei tehty vuonna 2024, koska Minun arkeni ja elämäni -kysely sekä nuorille suunnattu ZekkiPro-kysely tehtiin vasta loppuvuodesta 2024 yhteistyössä Pohteen ja kuntien kanssa. Tuloksia saamme vuoden 2025 aikana.

Seuraavat kuntavaalit ovat 13.4.2025. Tämän jälkeen uusi kunnanvaltuusto koostaa uuden kuntastrategian, jonka pohjalta teemme seuraavan hyvinvointisuunnitelman.

	2018	2020	2021	2022	2023	2024
<b>HYTE-kerroin euroa / asukas</b>	10,4	15,3	18,1	14,8	17,5	19,6
<b>HYTE-kerroin, 0 - 100</b>	65	56	64	52	61	65
<b>HYTE-kerroin, 1 000 euroa</b>	27,1	38,5	45,5	36,8	42,4	49,3
<b>Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)</b>	64	57	71	53	73	80
<b>Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)</b>	67	55	56	51	50	51
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025						

	2018	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indik</b>	67	58	44	31	49	27
<b>Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori</b>	45	45	35	35	55	55
<b>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori</b>	100	100	100	55	51	100
<b>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori</b>	100	38	57	100	27	13
<b>Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori</b>	48	52	50	35	59	51
<b>Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori</b>	71	36	50	50	57	57

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä		100	100	0	0	0	0
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit		100	100	0	0	100	100
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus		100	100	100	100	0	0
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja				100	100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista				0	0	100	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen				0	0	100	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100		100	100	100	100	100
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä				100	100	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100		100	100	100	100	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	100		100	100	100	100	100
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä		0	0	0	0	0	0
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	100		100	100	0	0	100
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin	100		0	0	100	100	100
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa		100	100	100	100	100	100
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista				0	0	100	100

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

## Vuonna 2024 kunnan eri palvelualueiden yhteisiä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen tavoitteita:

- Olemassa olevaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa tehtiin näkyväksi somessa ja Alavieska-lehdessä.
- Terveet elintavat tutuksi tulivat tiedottamisen ja opettamisen kautta.
- Elintapaneuvonnan kehittäminen Terve Päivä -palvelun tarjoamisen kautta.
- Harrastustoiminnan varmistaminen Harrastamisen Suomen mallin ja kerhotoiminnankehittämisrahoitusten kautta. 4H-yhteistyö aloitettiin Merijärven 4H -yhdistyksen kanssa.
- Tervetulokirjeen lähetettiin kuntaan muuttaville.
- Kuntalaisten olohuone, Pysäkki, on saatu kuntalaisten käyttöön.
- Koulutien turvallisuuden parantamista on suunniteltu.
- Yhtenäiskoulun piha-alueen kehittäminen yhdessä koulutien turvallisuuden parantamisen kanssa on aloitettu vuonna 2024.
- Omaishoitajien tukeminen on toteutunut mm. vanhus- ja vammaisneuvoston myöntämän hoitotuen muodossa (40e/hlö/vuosi).
- Kulttuuripalveluiden kehittäminen edelleen uusin tapahtumin on onnistunut, mm. tupatanssit järjestettiin kesäkuussa 2024 ja KUMA-kulttuurimatkailusta hyvinvointi -hanke on toiminut edelleen.
- Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat toteutuneet
- Kallio ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat osittain toteutuneet mm. konsertit sekä senioriasumisen mahdollisuuksia pohdittu.
- Osallisuuden vahvistettu ikääntyvillä mm. ikääntyvien joulukahvien ja kahviparkin kautta.
- Kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen. Kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtii kaksi kiinteistöhoitajaa ja yksi kirvesmies. Tehtäviä seurataan kiinteistöhoito-ohjelman avulla. Isoimmat korjaustyöt tehdään lomien aikana.

15. Tonttitarjonnan kehittäminen kaikki kylät huomioiden. Kunnan internet-sivuilla on kunnan vapaat tontit sekä myös yksityisten omistamat tontit sivukyliltä.
16. Jokirannan hyödyntäminen asumiseen. Kunta on ostanut vuonna 2024 jokirannasta maa-alueita kaavoittamista varten.
17. Kunnan yleisilmeen siisteyden ja istutuksien huomioiminen. Kunta on tehnyt hoitosopimuksia paikallisten yrittäjien kanssa istutusten ja viheralueiden hoidosta.
18. Kevyen liikenteen väylien lisääminen. Kunta on kaavoittanut ja suunnitellut uuden kevyen liikenteen väylän Jokiniituntien varteen sekä aloittanut Rautiontie varteen suunnittelutyön.
19. Torialueen kehittäminen. Torialuetta on kehitetty ja kehitetään edelleen mm. Torikojurakentamisella
20. Kuntoportaat. Mäki portaille on tehty Pappilanniemeen ja portaat ovat rakenteilla.
21. Urheilukentän kunnostaminen. Urheilukentän kunnostus on aloitettu investoinnilla v. 2024 ja se valmistuu v. 2025. Korjaukseen on saatu valtiolta rahoitusta.
22. Täyspitkän Frisbee-golf radan rakentamisen jatkaminen. Asiaa ei ole viety eteenpäin mutta ei ole unohdeettukaan.

## **Kotouttamistoimet 2024**

- Kotouttamisohjelmaa on toteutettu.
- Vapaaehtoistyö oli vahvaa eli kolmasektori ja vapaaehtoiset.
- Seurakunta tarjosi tukea ja omia toimintojaan ukrainalaisille.
- Alavieskan Viri tarjosi ukrainalaisille vapaa-aikatoimintoja ja salivuoroja.
- Kunta tarjosi Perheparkkitoimintaa ukrainalaisille.
- Kunta antoi kaikille kuntaan tuleville ukrainalaisille tervetulorahan kunnanhallituksen päätöksellä.
- Kunnassa työskenteli kotouttamisen kuntakoordinaattori 50 % työajalla hallintopalveluissa.
- Varhaiskasvatuspaikka tarjottiin tarvitseville.
- Esi- ja perusopetusikäisille järjestettiin opetus koulun yleisopetuksen ryhmissä.
- Koulun kerhoihin oli mahdollisuus tulla.
- Kansalaisopisto järjesti suomen kielen opetusta Alavieskassa ukrainalaisille.
- Hyvinvointia maahanmuuttaja perheille -hankkeen työntekijät ovat kuukausittain käyneet Alavieskassa työskentelemässä ja on pidetty Kansainvälistä kahvilaa.
- Poiju-hanke on toiminut myös Alavieskan alueella.
- Kotoutumispalvelut siirtyivät pois sivistys- ja hyvinvointipalveluista vuoden 2024 loputtua.

## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	132 417	80 065	20 000	400
Muut toimintatuotot	0	102	0	0
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>132 417</b>	<b>80 167</b>	<b>20 000</b>	<b>401</b>
Henkilöstökulut	-230	0	0	0
Palvelujen ostot	-48 815	-23 884	-53 300	45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 813	-1 331	-6 400	21
Muut toimintakulut	-54 092	-287	-2 100	14
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-116 950</b>	<b>-25 501</b>	<b>-61 800</b>	<b>41</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>15 467</b>	<b>54 666</b>	<b>-41 800</b>	<b>-131</b>

### 3100 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet ovat toimineet 1.8.2021 alkaen.

### Osallistuminen kokouksiin vuonna 2024

Läsnäolot 2024	läsnä	poissa	kokoukset
Rinta-Jouppi Meeri	8	0	8
Huhtala Lauri	8	0	8
Härö Juhon	7	1	8
Isokääntä Marja	7	1	8
Mäkelä Aki	7	1	8
Kivimaa Päivi	6	2	8
Rajaniemi Mika	7	1	8
Takkunen Anja	7	1	8

<b>Varajäsenet</b>	<b>läsnä</b>
Niskanen Vuokko	0
Laitala Ville	0
Marttila Tuomas	0
Kivimaa Eveliina	1
Isokääntä Risto	1
Nyman Jaana	2
Simonen Jani	1
Järvinen Noona	0

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontui 8 kertaa.

### Toimintasuunnitelman toteutuminen

<b>Tavoitteet</b>	<b>Toteutuma</b>
<p>Tehdään päätöksiä, joka kehittävät sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialaa.</p> <p>Tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden edistäminen kunnassa sekä tuloksellisuuden ja laadun parantaminen sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen tilikauden kokonaistuloksen ollessa 227 897 euroa ylijäämäinen talousarvioon nähden, toiminta on ollut tuloksellista ja toimintaa on toteutettu sekä kehitetty talousarvion puitteissa tarkoituksenmukaisesti. Tähän on päästy, vaikka kaikkia sopeuttamisohjelman tavoitteita ei voitu toteuttaa esim. yksityisen päiväkodin sulkeuduttua. Sopeuttamisohjelma on osa talousarviota.</p> <p>Tuloksellisuus voitaneen nähdä myös hyvinvointitekijänä, jolloin sen määrällinen mittaaminen on haastavampaa. Mittareina tässä toimivat mm. HYTE-kertoimen indikaattorit sekä henkilöstön TYHY-kysely.</p>
<p>Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista.</p>	<p>Koulutuksia on tarjottu ja henkilöstö on niihin osallistunut. Työnkiertoa on mahdollisuuksien mukaan tarjottu.</p> <p>TYHY-iltapäivä ja TYHY-prosessia on viety eteenpäin työpajojen ja yhteisen kehittämisen kautta. Tämä työ jatkuu edelleen.</p>



## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	7 136	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	5	0	0
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>7 136</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Henkilöstökulut	-96 126	-103 808	-100 493	103
Palvelujen ostot	-16 584	-10 854	-15 698	69
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-549	-2 922	-3 100	94
Muut toimintakulut	-3 718	-5 601	-5 874	95
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-116 977</b>	<b>-123 185</b>	<b>-125 165</b>	<b>98</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-109 842</b>	<b>-123 180</b>	<b>-125 165</b>	<b>98</b>

Kokouksia oli vuonna 2024 ennakoitua enemmän, joka näkyy mm. henkilöstökuluissa.

**3101–3104, 3108, 3114, 3154**  
**Varhaiskasvatus**

### Varhaiskasvatuksen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Lapsuuden itseisarvo
- Luottamuksellisuus
- Kiireettömyys
- Tasa-arvo



Varhaiskasvatuspalvelujen tarkoituksena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

## Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus sisältää

- varhaiskasvatuksen hallinnon
- perhepäivähoidon
- päiväkotihoidon, myös esioppilaiden iltapäivähoidon
- palvelusetelit yksityisessä hoidossa
- yksityisen toimijan valvonnan ja ohjauksen
- varhaiserityiskasvatuksen
- lastenhoidon tuet



Kunnassa olevia varhaiskasvatuspaikkoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja varhaiskasvatuslain säädöksiin mukaisesti, lapsen edun ensisijaisuus huomioiden. Yksityiset palvelut täydentävät kunnallista tarjontaa.

## Toimintasuunnitelman toteutuminen

### Tavoitteet

Kunta järjestää varhaiskasvatuspalveluja tarvetta vastaavasti eri toimintamuodoissa. Päiväkodeissa toimii kuusi lapsiryhmää, joista yksi on Keltasirkun esiopetusryhmä. Perhepäivähoitoa tarjoaa yksi kunnallinen perhepäivähoitaja.

Keltasirkun päiväkodissa on myös laajennettu aukioloaika lasten hoidon tarpeen mukaisesti maanantaista perjantaihin.

Peukaloisen päiväkodissa toimii kaksi lapsiryhmää, ja koululaisten loma-aikoina yksikkö on kiinni ja lapsiryhmät ovat Keltasirkussa

Yksityinen Tanhualan päiväkotit täydentää kunnallista palvelutuotantoa 18 paikalla.

### Toteutuma

Varhaiskasvatuspalveluissa on tarjottu alle oppivelvollisuusikäisille lapsille varhaiskasvatusta kahdessa kunnallisessa päiväkodissa.

Yksityinen päiväkotit Tanhuala lopetti toimintansa 30.6.2024. Perhepäivähoitaja on työssä kaksi.

Vuonna 2024 varhaiskasvatushakemuksia (uusien hakijoiden) otettiin vastaan 16 kpl ja Tanhualasta siirtyi kunnalliseen 13 lasta kesän ja syksyn kuluessa.

S2 -kielen opetusta annetaan kummassakin kunnallisessa päiväkodissa. Maahanmuuttajalapsia on ollut palvelun piirissä 6, kaikki ukrainalaisia.



<p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä yritetään saada täytetyksi.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajapalvelut toteutettiin ostopalveluna, hakijoiden puutteen vuoksi.</p>												
<p>Varhaiskasvatuksen sosionomi on ollut hankerahoituksella. Tehtäviin on kuulunut moniammatillisen yhteistyön koordinointi, huoltajien ja vanhemmuuden tuki (esim. perheparkkitoiminta) ja normaali kasvatustyö ryhmissä lisäresurssina. valtion hallitusohjelmaan kirjattua tasa-arvorahoitusta, se käytetään varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävän vakiinnuttamiseen ja toimen perustamiseen. Jos rahoitusta ei tule, tehtävä vakiinnutetaan kunnan omana toimintana.</p>	<p>Saimme toiminnalle valtion tasa-arvorahoituksesta 3 vuoden jatkorahoituksen, jonka turvin kasvatussosionomi työskenteli koko vuoden lisäresurssina, lukuun ottamatta kesäkuukausia.</p>												
<p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät edelleen, koska tuloajat on nostettu asiakasmaksulaissa korkealle.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymä pieneni edelleen.</p> <p>Vuoden 2024 kertymä oli 37900 e. Varhaiskasvatuksen budjetoidut määrärahat riittivät kokonaisuutena, vaikka palkkamenot ylittyivät. Vastaavasti palvelusetelmäärärahaa kului vähemmän.</p> <p><b>Asiakasmaksukertymät:</b></p> <table data-bbox="842 1384 1189 1608"> <tr> <td>v. 2024</td> <td>37900 euroa</td> </tr> <tr> <td>v. 2023,</td> <td>44 610 euroa</td> </tr> <tr> <td>v. 2022,</td> <td>75 739 euroa</td> </tr> <tr> <td>v. 2021,</td> <td>93 827 euroa</td> </tr> <tr> <td>v. 2020,</td> <td>98 100 euroa</td> </tr> <tr> <td>v. 2019,</td> <td>138 000 euroa</td> </tr> </table>	v. 2024	37900 euroa	v. 2023,	44 610 euroa	v. 2022,	75 739 euroa	v. 2021,	93 827 euroa	v. 2020,	98 100 euroa	v. 2019,	138 000 euroa
v. 2024	37900 euroa												
v. 2023,	44 610 euroa												
v. 2022,	75 739 euroa												
v. 2021,	93 827 euroa												
v. 2020,	98 100 euroa												
v. 2019,	138 000 euroa												
<p>Laadunarviointiin panostetaan ensi vuonna perehtymällä ja käyttöönottamalla itsearviointijärjestelmä henkilökunnalle, jonka Opetushallituksen Karvi-järjestelmä tarjoaa kuntatoimijoille ilmaiseksi.</p> <p>Lapsiryhmissä huomioidaan lasten tehostetun tai erityisen tuen tarpeet henkilöstörakenteessa ja mitoituksessa, sekä koulutuksessa.</p>	<p>Laadunarviointia on henkilöstön omaan arviointiin perustuen tehty jossain määrin, työvälineenä harjoiteltu Valssi-järjestelmää.</p> <p>Täydennyskoulutusta on ollut työhyvinvoinnista ja tiimityöstä, sekä ensiapukoulutukset on päivitetty koko henkilöstön osalta.</p>												



Tehostetun tuen lapsia oli 31.12.24 neljä lasta ja erityisen tuen lapsia on neljä, joista kolme esiopetusryhmässä.

Lapsia on yhteensä ollut noin 66 lasta Keltasirkussa, 26 lasta Peukaloisessa ja 7 lasta perhepäivähoidossa.

Kokonaislukumäärä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12.2024 oli 105 lasta.

Tuen tarpeet lapsiryhmissä ovat myös vaikuttaneet henkilöstötarpeeseen erityisesti syyskaudella.



## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	34 512	53 398	24 000	222
Maksutuotot	44 610	37 903	45 800	83
Muut toimintatuotot	6 195	8 261	5 000	165
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>85 317</b>	<b>99 562</b>	<b>74 800</b>	<b>133</b>
Henkilöstökulut	-881 828	-996 867	-940 669	106
Palvelujen ostot	-281 961	-324 871	-324 700	100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 366	-16 209	-17 950	90
Avustukset	-256 434	-203 871	-250 300	81
Muut toimintakulut	-132 462	-94 993	-99 915	95
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-1 570 050</b>	<b>-1 636 811</b>	<b>-1 633 534</b>	<b>100</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-54 046	-54 862	-54 052	101
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-1 538 779</b>	<b>-1 592 111</b>	<b>-1 612 786</b>	<b>99</b>

Palkkakulut ylittyivät, mm. lasten tuen tarpeiden sekä yksityisen päiväkodin lopetettua toimintansa. Jouduimme mm. näistä syistä palkkaamaan lisähenkilöstöä. Tämä ei ollut tiedossa talousarviota tehtäessä vuonna 2023. Kokonaistoteumassa varhaiskasvatuksen osalta tilikauden tulos talousarvioon nähden oli 99%.

**3106, 3120, 3121, 3123, 3127,  
3128 esi- ja perusopetus sekä  
iltapäivätoiminta**

### Esi- ja perusopetuksen arvot

Hyvinvoiva, välittävä, turvallinen ja sitoutunut yhteisö <3

Yhtenäiskoululla päädyttiin yllä oleviin arvoihin vuonna 2023.



## Perustehtävä

Yhtenäiskoulun opetusta ohjaa perusopetuslaki, asetukset sekä valtakunnallinen että kuntakohtainen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma ja johtokunnan tarkistama, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hyväksymä työsuunnitelma.

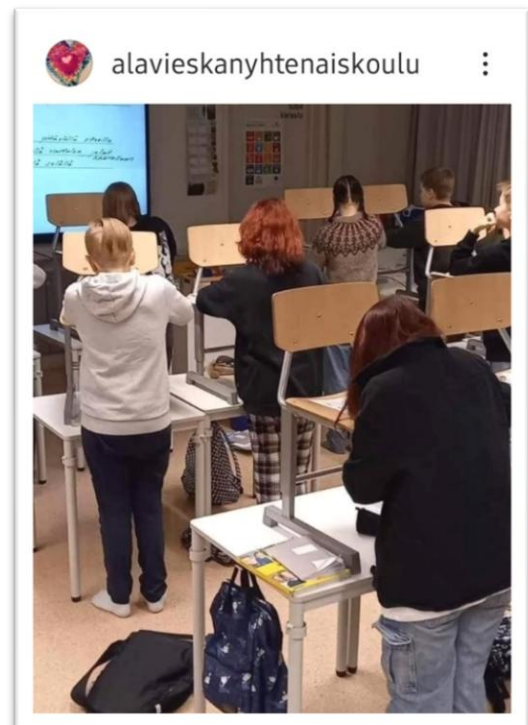
Keskeisinä opetustyön suunnittelun periaatteina ovat oppilaan vastuu omasta oppimisestaan, oppilaskeskeisten opetusmenetelmien käyttö, oppilaiden ja vanhempien vaikutusmahdollisuus opiskeluun liittyvissä asioissa sekä tuloksellisuus.

Esiopetuksen tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien sekä sosiaalisten taitojen kehittäminen ja ryhmässä toimimisen oppiminen.

Uuden opetussuunnitelman myötä oppilaasta kehittyä aktiivinen toimija koulu yhteisössä ja oppilaat otetaan yhä enemmän mukaan koulun toiminnan suunnitteluun. Oppilasta ohjataan ikä ja kehitystaso huomioiden itsenäiseen tiedon hankintaan tarjoamalla heille erilaisia kiinnostuksen kohteita, kokemuksia ja elämyksiä. Oppilaita kannustetaan käyttämään erilaisia työtapoja. Arvioinnissa lisätään oppilaiden itsearviointia sekä opettajan suorittamaa jatkuvaa formatiivista arviointia.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään yhtenäiskoulun vieressä ala-asteen vanhassa asuntolassa. Toimintaan voivat osallistua 1.–2.-luokkien oppilaat sekä erityiseen tukeen siirretyt oppilaat.

1.8.2022 tuli voimaa Perusopetuslain uusi pykälä §3 a Lapsen edun ensisijaisuus. ”Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (POL §3a).” Taustalla on YK:n lasten oikeuksien sopimus, jossa lapsella tarkoitetaan kaikkia alle 18-vuotiaita.



## Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kehitetään iltapäivätoiminnan järjestämistä ja toimintaa.

- Iltapäivätoimintaa järjestetään iltpäivisin 1.-2.-luokkalaisille ja erityisen tuen oppilaille 9.-luokkaan asti. Iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulunkäynninohjaajat ja se näkyy iltpäivällä resurssivajeena koulun puolella.

Liikkuva koulu –hankkeen toteuttaminen koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittäminen oppimista tukevaksi, kunnan omarahoitteista toimintaa sekä mahdollisesti erillisellä hankerahoituksella.

- Liikkuva koulu -tiimi organisoii koululla erilaisia tapahtumia ja Supervälkkiä. Opettajia on kannustettu pitämään pitkä välitunti (30 min) viikoittain. Välituntilainaat toimivat sekä ylä- että alakoulun puolella, josta oppilaat voivat lainata liikuntavälineitä välituntien aikana.

KiVa-koulu –toiminnan tehostaminen ja toiminnan painopisteen suuntaaminen ennaltaehkäisevään työhön.



- Koulumme KiVa-tiimiin kuuluu kolme opettajaa, jotka vaihtuvat kahden vuoden välein.

- Tiimi on tehnyt Alavieskan yhtenäiskoulun kiusaamisen vastaisen toimintamallin, joka valmistui toukokuussa 2024. Toimintamalli esiteltiin henkilökunnalle syksyllä 2024. Henkilöstö on sitoutunut noudattamaan mallia.

Koulukohtaisten kehittämis- ja arviointikohteiden tavoitteiden toteuttaminen koulussa konkreettisesti. Kehittämiskohteet valitaan vuosittain ja niiden toteuttamisesta vastaa erikseen valittu henkilöstötiimi.

- Syksyllä 2024 koulukohtaisiksi kehittämis- ja arviointikohteiksi valittiin yhdessä henkilökunnan kanssa turvallisuus ja hyvät käytöstavat.
- Koulussa on pidetty esillä kehittämisikohteita muun muassa erilaisten tapahtumien ja vierailuiden avulla. Esimerkiksi koulupoliisin vierailu ja Koulurauhan rakentaminen -viikkotehtävien avulla.



Kerhotoiminnan toteuttaminen Kerhotoiminnan kehittämisen ja Harrastamisen Suomen mallin rahoitusten turvin.

- Harrastamisen Suomen mallin ilmaisia erilaisia kerhoja on järjestetty luokille 1-9. Yhteensä 23 eri kerhoa, 29 tuntia. Kerhon kesto on 1-2h/kerho. Jokaiselle oppilaalle on pyritty mahdollistamaan ainakin yksi mieluinen kerho. Kerhot ovat olleen suosittuja.
- Kerhotoiminnan kehittämisen rahoitus on mahdollistanut lyhyiden kerhojen pitämisen esim. hygieniapassi-koulutus, johon osallistui 52 yläkoulun oppilasta.

Tukioppilaat ja oppilaskuntien hallitukset pyrkivät edistämään oppilaiden osallisuutta, hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.

- Koululla toimii tukioppilaskerho, jota ohjaa opettaja.
- Koulussa on oppilaskunnan hallitus sekä ylä- että alaluokilla, joihin on valittu edustajat jokaisesta luokasta.
- Sekä tukioppilaat että oppilaskunnan hallitukset järjestävät tapahtumia kouluviihtyvyyden lisäämiseksi.

Koulussa toteutetaan uuden oppilashuoltolain mukaista toimintaa. Koulussa toimii yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä sekä koulun oppilashuollon alainen ruokatoimikunta.

- YHR kokoontui kerran kuukaudessa pohtimaan koko koulua koskevia asioita.
- Ruokatoimikunta kokoontui tarpeen mukaan. Viimeksi syksyllä 2024.

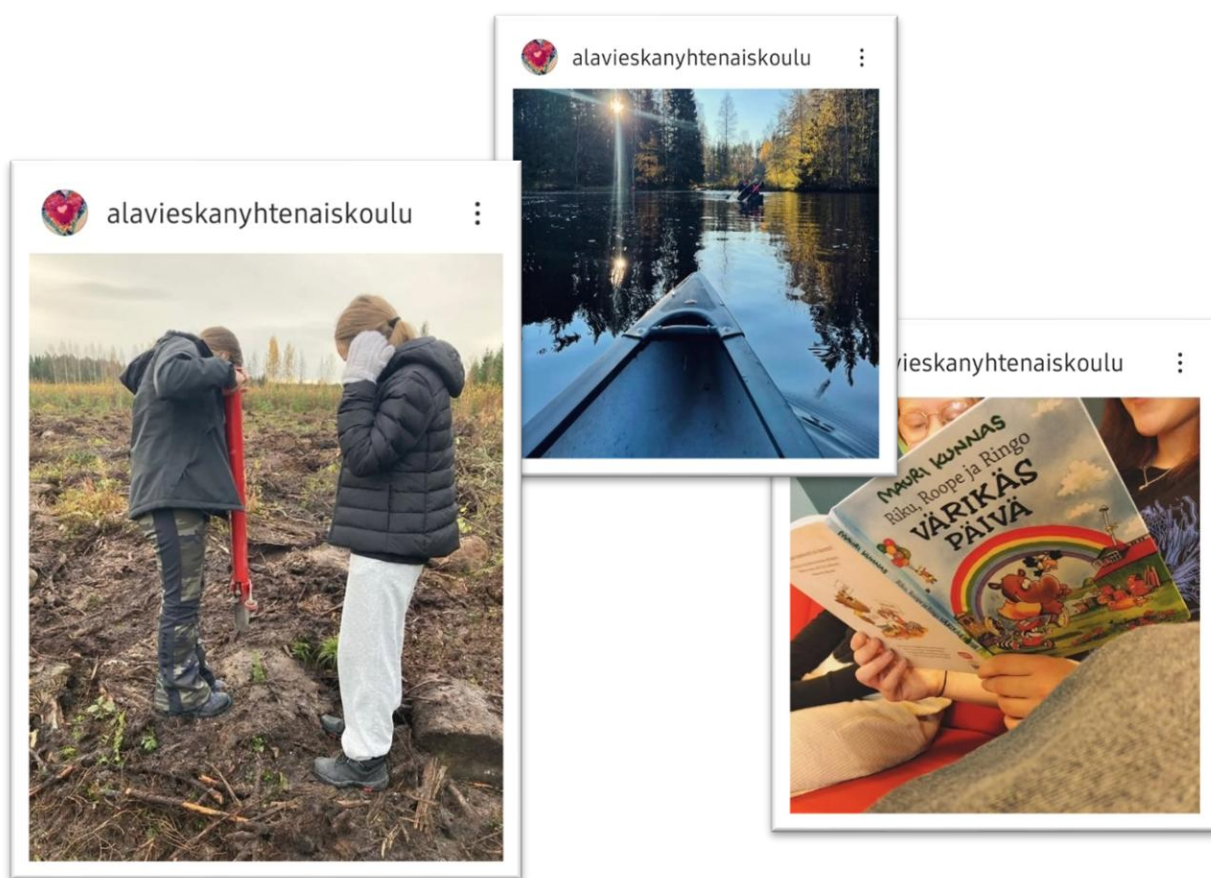
Käytämme yhdessä kehitettyjä ja sovittuja yhteistyö- ja rajapintaprosesseja lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa sekä kehitämme niitä edelleen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

- Sivistys- ja hyvinvointijohtaja on Eteläisen alueen kuntaedustajana Pohteen ja kuntien välisessä, lain vaatimassa, alueellisen opiskelijahuollon yhteistyötyöryhmässä sekä alueellisessa yhteisövaikuttavuuden työryhmässä yhdessä Pohteen opiskelijahuollon ja kuntien sivistysjohdon edustajien kanssa.
- Kuntamme LAPE-ryhmä muuttuu nimeltään Alavieskan Perhekeskusverkostoksi, jossa kunnan perhepalveluita koordinoidaan ja kehitetään yhdessä Pohteen toimijoiden kanssa yhteisövaikuttavuuden eli yhteistyön hengessä. Perhekeskusverkostoa johtaa varhaiskasvatusjohtaja.

Uusi oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuus laajeni vuosi kerrallaan. Jatko-opintoihin sijoittumisessa varmistetaan jatkokoulutuspaikka jokaiselle peruskoulun päättävälle oppilaalle. Kunnalla on valvonta ja ohjausvelvollisuus toisen asteen oppivelvollisista. Oppivelvollisuuden laajennettua toisen asteen opinnot ovat maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Toisen asteen kuluvähennys tehdään osana valtio-osuuksien maksua.

Perusopetuksen oppilaanohjauksen lehtori toteuttaa kunnan 2. asteen oppivelvollisuuden valvonta- ja ohjausvelvollisuutta.

- Perusopetuksen oppilaanohjauksen lehtori on toteuttanut kunnan 2. asteen oppivelvollisuuden valvonta- ja ohjausvelvollisuutta.



Koulussa jatketaan koulunuorisotyön toteuttamista ensisijaisesti hankerahoitteisesti yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa. Talousarviovarauksena on varautuminen hankerahoitus pohjaiseen toimintaan. Talousarviovaraus on sovittu yhdessä Merijärven kunnan kanssa. Toiminnan kehittäminen ei aina tuo mukanaan suuria kuluja ja tämä on siitä hyvä esimerkki. Edellä mainitun hankerahoituksen puuttuessa palkattiin omarahoitteisesti hyvinvointiohjaaja Merijärven kuntaan ajalle 1.1.-31.7.2024, josta Alavieska sitoutui ostamaan palvelua 50 % Alavieskan kunnalle.

Yhteistyö Merijärven kanssa koulunuorisotyöntekijän sekä Jelppiverkon etsivän nuorisotyöntekijän osalta on ollut toiminnan kehittämisen kannalta antoisaa ja mikä tärkeintä, nuorille erittäin merkittävää toimintaa.

- Koulussamme toimi keväällä 2024 hyvis, oppilaiden hyvinvointiohjaaja, oppilaiden tukena, kuntien omarahoitteisesti.
- Saimme koulunuorisotyöhön hankerahoitusta 1.10.2024 alkaen, jolloin sopimukseen nojaten ostimme koulunuorisotyöntekijän työaikaa Merijärveltä 50%.
- Koulunuorisotyöntekijä on järjestänyt välituntitoimintaa ja ollut mukana koulun tapahtumissa.
- Koulunuorisotyöntekijä on ollut koulullamme kahtena päivänä viikossa. Tehtävä on Merijärven kunnan kanssa yhteinen.

Kielen aineenopettajan virka täytetään määräaikaisesti vähenevän oppilasmäärän vuoksi lukuvuonna 2024–2025. Tästä eteenpäin kielen aineenopettajan viran täyttöä harkitaan lukuvuosittain oppilaiden tarvitseman tuntimäärän mukaisesti oppilasmäärän vähentyessä.

- Kielen aineenopettajan virka täytettiin määräaikaisesti 1.8.2024-31.7.2025.

Erytisopetus- ja ohjaajaresurssin tarve on suurempi, mitä pystymme tällä hetkellä tarjoamaan ja kyseisten resurssien tarve tulee tulevina vuosina todennäköisesti vain kasvamaan. Tämä johtuu oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajien tarpeen kasvusta, yleistyvistä oppimisvaikeuksista ja oppilaiden neuropsykiatrisista häiriöistä. Myös yhteiskunnan muutoksen tuoma pahoinvointi on oppimisen este, jolloin tarvitaan tukea oppimisessa. Tämä suunta on valtakunnallinen eikä Alavieska poikkea muista kunnista tässä asiassa. Esitetään ajalle 8.1.2024-31.7.2025 määräaikaisesti erityisluokanopettajan virkaa oppilaiden tuen tarpeen takaamiseksi lain vaatimalla tasolla. Erytisluokanopettaja tukee oppilaita yleisopetuksen luokissa laaja-alaisesti sekä opettaa yleisopetuksen ryhmissä olevia erityisen tuen oppilaita. Tehtävä täytetään opetushallituksen linjausten pohjalta erityisluokanopettajan virkana. Määräaikaisen viran jatkumista harkitaan vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä oppilaiden tuen tarpeen mukaan vuoden 2025 syksystä alkaen.

- Erytisluokanopettajan laaja-alainen virka täytettiin määräaikaisesti 1.8.2024-31.7.2025.

Keväällä 2024 kunnassa on kuusi vakinaista koulunkäynninohjaajan tehtävää ja kuusi määräaikaista koulukäynninohjaajan tehtävää oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajan tarpeiden takia. Kuudesta määräaikaisesta koulunkäynninohjaajasta kolme on yhteisiä varhaiskasvatuspalvelujen täydentävän varhaiskasvatuksen kanssa. Yksi koulunkäynninohjaajista on palkattu OKM:n erillisrahoituksella. Ohjaajia on myös lastensuojelulain mukaan sijoitettujen lasten tukena. Vuonna 2024 vakinaistetaan yksi pitkään määräaikaisena täytetty koulunkäynninohjaajan työtehtävä. Tällöin kunnassa toimii syksyllä seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Tämä ei aiheuta määrärahavarausten lisäämistä.

- Tämä toteutui suunnitellusti. Kunnassa toimi vuoden 2024 aikana 12 koulunkäynninohjaajaa, joista vakinaista oli seitsemän 1.8.2024 alkaen.

Syksyllä 2024 kunnassa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Vastataan oppilaiden tuen tarpeeseen tarvittavalla määräaikaisten koulunkäynninohjaajien määrällä syksyllä 2024.

- Syksyllä 2024 koulussa on ollut seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa sekä 5 määräaikaista. Määräaikaisista kaksi työskentelee Kähtävän erityisyksikön opetusryhmässä.

Toteutetaan kunnanvaltuuston 13.12.2022 § 75 talousarviossa 2022 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2023–2024 tehtyä päätöstä täyttää Kähtävän erityisyksikön opetusryhmän erityisluokanopettajan virka määräaikaisesti 1.8.2024-31.7.2025. Määräaikaisuuden perusteena on hyvinvointialueen lastensuojelun toimenpiteiden ennakoimattomuus suhteessa lastensuojelun erityisyksiköihin sijoittamisessa.

- Erityisluokanopettajan virka täytettiin määräaikaisesti 1.8.2024-31.7.2025.

Kehitetään koulun pihoja lapsiystävällisemmiksi ja liikkumaan kannustaviksi. Samalla suunnitellaan koulun liikennejärjestelyt turvallisemmiksi.

- Syksyllä 2024 on käynnistetty yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa prosessi piha-alueen kehittämiseksi.

Seurataan verkostoperuskoulun kehittymistä ja liitytään toimintaan mukaan tarvittaessa.

- Asiaa on seurattu, mutta mahdollisuutta liittyä toimintaa ei ole ollut.

Arvostetaan osaavaa henkilöstöä sekä mahdollistetaan täydennyskoulutus.

- Henkilöstöä on käynyt kouluttautumassa erilaisissa ammatillisuutta tukevilla koulutuksilla. Henkilökuntaa on kannustettu kouluttautumaan.

Varaudutaan tulevaan oppilasmäärän vähenemiseen hyvällä henkilöstösuunnittelulla. Henkilöstön määrää määrittää vähenevän oppilasmäärän lisäksi muun muassa perusopetuksen lain 3§a sekä 16–17 § mukaiset oppilaan edun ensisijaisuus sekä oikeus tarvittavaan tukeen. Pyritään oppilasmyönteiseen, optimaaliseen, kustannustehokkaaseen ja työntekijäystävälliseen henkilöstösuunnitteluun oppilasmäärän vähentyessä.

## Toiminnalliset tunnusluvut

	<b>Tp 2023</b>	<b>Ta 2024</b>	<b>Tot 2024</b>	<b>Poikkeama</b>
Perusopetuksen oppilasmäärä	328	324	310	-14
Esiopetuksen oppilasmäärä	31	32	35	+3
Henkilöstö lkm.	43	39,5	44	+4,5
Kokonaisviikkotuntien määrä	743,9 *)	780,9	762,9	-18
Jatko-opintoihin päässeet/ päästötodistuksen saaneet	39/40	44/44	45/46	+1/+2

\*) Keskiarvo kevään (752,9 h) ja syksyn (734,9 h) tuntikehyksestä. Toteuma vuonna 2024 on syyslukukauden ja laskentapäivän 20.9.2024 toteuma. Vuonna 2024 esikoululaisten määrässä on myös varhaiskasvatuksen ryhmän oppilaat.

Familiarin Jussilan lastensuojelun erityisyksikön opetusluokka toimi vuonna 2024 kevätlukukaudella Kähtävällä sopimus pohjaisesti, johon sisältyi koulunkäynninohjaajan palkkio, tilat sekä ruokailu Familiarilta. Syyslukukaudella 2024 siirsimme luokan yhtenäiskoulun yhteyteen pedagogisista syistä, jonka vuoksi kustannusrakenne muuttui. Palkkasimme kaksi koulunkäynninohjaajaa tähän luokkaan. Muun muassa tämä sekä oppilaiden tuen tarve lisäsi henkilöstön määrää.

Olemme saaneet erillisrahoituksia ja valtion avustuksia useista eri rahoitushauista. Rahoitusten turvin on saatu yhtenäiskoululle koulunkäynninohjaaja kevätlukukaudelle 2024 sekä koulunuorisotyöntekijä ja resurssiopettaja syyslukukaudelle 2024. Rahoituksella on tarjottu kerhoja oppilaille ja järjestetty koulutusta yhtenäiskoulun opetushenkilöstölle. Hanke- ja erillisrahoitukset on selvitetty erikseen.

	<b>Kokonais- kustannukset €/oppilas</b>
<b>2009 tilinpäätös</b>	6 378
<b>2010 tilinpäätös</b>	6 820
<b>2011 tilinpäätös</b>	7 125
<b>2012 tilinpäätös</b>	8 035
<b>2013 tilinpäätös</b>	8 686
<b>2014 tilinpäätös</b>	8 732
<b>2015 tilinpäätös</b>	8 335
<b>2016 tilinpäätös</b>	8 550
<b>2017 tilinpäätös</b>	8 638
<b>2018 tilinpäätös</b>	7 496
<b>2019 tilinpäätös</b>	7 802
<b>2020 tilinpäätös</b>	7 820
<b>2021 tilinpäätös *)</b>	7575
<b>2022 tilinpäätös *)</b>	7792
<b>2023 talousarvio *)</b>	9873

<b>2023 tilinpäätös *)</b>	9875
<b>2024 talousarvio *)</b>	10119
<b>2024 tilinpäätös *)</b>	10 668

\*) Kokonaiskustannukset ilman sisäisiä vuokria, sisäisiä eriä, poistoja, hankkeita ja valtion erityisavustuksia muodostuvat toimintakuluista jaettuna perusopetuksen oppilasmäärällä. (KP 3120, 3121, 3128)

Perusopetuksen käyttökustannusten mediaani on 11 200 euroa/ oppilas. Alakvartaali on 10 200 euroa/oppilas tai alle. Yläkvartaali on 13 000 euroa/oppilas ja yli, aina noin 27 000 euroa/oppilas kustannuksiin saakka. (Kuntaliitto: perusopetuksen käyttökustannusten vaihtelu vuonna 2022)

## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	125 558	216 319	180 000	120
Tuet ja avustukset	38 207	7 322	0	0
Muut toimintatuotot	24 419	29 145	21 760	134
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>188 184</b>	<b>252 786</b>	<b>201 760</b>	<b>125</b>
Henkilöstökulut	-2 446 742	-2 518 447	-2 439 323	103
Palvelujen ostot	-964 256	-941 365	-950 133	99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105 618	-107 539	-120 952	89
Avustukset	0	0	-400	0
Muut toimintakulut	-394 088	-410 248	-387 773	106
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-3 910 703</b>	<b>-3 977 598</b>	<b>-3 898 581</b>	<b>102</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-181 675	-195 165	-193 660	101
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-3 904 194</b>	<b>-3 919 977</b>	<b>-3 890 481</b>	<b>101</b>

Myyntituottojen kotikuntakorvaukset olivat ennakoitua suuremmat. Henkilöstökuluja nostivat ennakoitua enemmän oppilaiden tuen tarpeeseen palkattu henkilöstö. Muissa toimintakuluissa sisäiset vuokrat nousivat noin 22 000 euroa ennakoitua enemmän.

Tilikauden tulos tässä osa-alueessa on talousarvioon nähden 29 496 euroa alijäämäinen.

**3131 Kansalaisopisto**



Ylivieskan seudun

**KANSALAISSOPISTO**

Tietoa, taitoa, terveyttä ja ystäviä!

## Kansalaisopiston arvot

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

## Perustehtävä ja palveluajatus

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopistopinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taito- ja taideaineet, musiikki, tietotekniikka sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Opiston omistaa Ylivieskan kaupunki ja sopimuskuntina ovat Alavieskan ja Sievin kunnat.

## Toimintasuunnitelma vuosille 2023–2026

Kansalaisopiston toimenpiteiden pohjana on Ylivieska - Kasvun kaupunki -strategiasta osiot Koulutuksesta osaamista ja Palveluista hyvinvointia.

Toiminnan painopiste on alueen asukkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus ja tavoitteena on turvata toiminta-alueen asukkaille mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja sen avulla lisätä ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Kuntalaiskuuleminen, yhteistyö eri hallintokuntien ja laajan sidosryhmäverkoston kanssa ovat tärkeitä opetustoiminnan kehittämistyössä ja kurssisuunnittelussa. Ylivieskan kaupungin strategian mukaisesti kiinnitetään huomioita aktiiviseen opiston toiminnan ja kurssien markkinointiin, sekä monikanavaiseen viestintään siten, että kaikki ikä- ja kohderyhmät otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

- Opetustarjonta on perustunut vanhojen toimivien kurssien jatkamiseen, sekä kyselyjen ja eri kanavista saatujen yhteydenottojen avulla saatuihin toiveisiin, joita olemme pyrkineet mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan. Helmikuussa 2024 avasimme nettikyselyn, jonka avulla

kartoitimme kuntalaisten kurssitoiveita. Lisäksi toiveita oli mahdollista esittää soittamalla, käymällä paikan päällä toimistolla sekä lähettämällä tekstiviesti tai sähköposti opiston toimistoon. Saimme kyselyjen ja muiden kanavien kautta lähes 150 kurssitoivetta. Uusista, kesken lukuvuoden perustetuista kursseista tiedotimme myös Facebook- ja Instagramsivuillamme.

Laadukkaan opetuksen varmistamiseksi kansalaisopistolla tulee olla riittävät henkilöstö- ja talousresurssit. Edellisen lisäksi opetustilojen tulee täyttää ainekohtaiset vaatimukset niin turvallisuuden kuin välineiden osalta, jotta voidaan varmistaa mahdollisuus toiminnan ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Koronapandemian selättämisen jälkeen henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää samoin kuin henkilöstön täydennyskoulutus. Viikoittaisten henkilöstöpalaverien tavoitteena on kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa ja lisätä työhyvinvointia.

- Vuonna 2024 tila- ja opetusresurssit ovat olleet toiminnan kannalta tarkasteltuna varsin hyvin tasapainossa. Etenkin joidenkin aineryhmien osalta opettaja- ja ohjaajaresurssia on ollut tarjolla jopa yli tarpeen, mikä on positiivinen suuntaus korona-aikaan verrattuna. Henkilöstölle on annettu mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen ja henkilöstöpalaverit ovat toteutuneet suunnitellusti vähintään kahden viikon välein.

Kansalaisopisto verkostoituu aktiivisesti toiminta-alueellaan kaupungin eri hallintokuntien, kolmannen sektorin, seurojen ja yhteisöjen kanssa ja näin vaikuttaa osaltaan opetustoiminnan lisäksi paikalliskulttuurin ylläpitämiseen, alueen kulttuurielämän monipuolistamiseen sekä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen.

- Kansalaisopiston eri ryhmät ovat esiintyneet aktiivisesti läpi vuoden niin opiston toiminta-alueella kuin muuallakin maakunnassa. Teatteri- ja näyttämötaiteen esityksiä on ollut kaikkiaan 49 ja katsojia näissä on ollut yhteensä 4530 henkilöä. Kuorot, yhtyeet ja eri soitinkokoonpanot ovat vuoden 2024 aikana esiintyneet eri tilaisuuksissa 58 kertaa ja osallistujia näissä on ollut arviolta n. 12 500 henkilöä. Edelliseen perustuen voitaneen hyvällä syyllä todeta, että kansalaisopisto on alueellaan varsin merkittävä kulttuuritapahtumien tuottaja ja kulttuurielämän toimija.

Lähivuosien suurimpana kehittämiskohteena opistossa on osaamisperusteisuus, sen myötä opiskelijoiden osaamisen näkyväksi tekeminen sekä opintosuoritusten vaiheittainen siirtäminen Koski-tietovarantoon.

- Tämä edellyttää riittäviä henkilöstö- ja koulutusresursseja. Osaamisperusteisia kursseja ei opiston opinto-ohjelmassa ole toistaiseksi ollut johtuen puuttuvista resursseista. Osaamisperusteisuus otetaan käyttöön yksittäisten kurssien kohdalla lukuvuoden 2025–2026 aikana.



## Opetustunnit, opetusryhmät ja opiskelijamäärät:

Vuonna 2024 Alavieskassa opetusta toteutui 812,70 tuntia (v. 2022/ 658,43 h ja vuonna 2023/764,70h).

Brutto-opiskelijat 358, joista 90 miestä ja 268 naista. (v.2022/308, 2023/361)

Netto-opiskelijat 228, joista 70 miestä ja 158 naista. (v. 2023/209, v.2022/178).

Suunniteltuja opintoryhmiä oli kaikkiaan 48, joista toteutui 38.

Suosituimpia ryhmiä olivat:

- Chorus Vallis -kuoro 40
- Saaristolaivurikurssi 22
- Rannikkolaivurikurssi 10
- Ryhtiä ja niveliä säästävä kuntojumppa 15
- Kohota kuntoa kahvakuulalla 16
- Kehonhuoltoa ja -hallintaa 15
- Viikonloppukeramiikka 12 (täysi ryhmä)
- Puu- ja metallityö 10 (täysi ryhmä)
- Pianonsoiton yksilöopetus 10 (täysi ryhmä)
- Yksinlaulun viikonloppukurssi 7 (täysi ryhmä)
- Kitaransoiton yksilöopetus 7 (täysi ryhmä)

Kuten aiempinakin vuosina, alavieskalaisia osallistui myös Ylivieskassa järjestetyille kursseille sekä etä- ja verkkokursseille. Sopimuksemme mukaan etä-/verkkokurssit jaetaan kuntien kesken asukasluvun mukaisessa suhteessa. Kun ne lisätään yhteistuntimääränä olevaan lukemaan niin Alavieskan kokonaisuudeksi saadaan 830,49 oppituntia.

Alavieskan osuus etä- ja verkkokursseista asukasmäärän mukaisessa suhteessa on 17,79 oppituntia ja 10,76 % kokonaistuntimäärästä, joka on 165,32 oppituntia.

Opiskelijoita etä- ja verkkokursseille osallistui kaikkiaan 162 opiskelijaa, josta asukasluvun mukaisessa suhteessa Alavieskan osuus verkkokurssien opiskelijoista on 18 opiskelijaa.

Alavieskassa toimi vuonna 2024 "Hahtuvat" Lasten käsityön taiteen perusopetuksen ryhmä. Kevään 24 tunnit 32h ja syksyn 24 tunnit 28h, osallistujia yhteensä 7.

Alavieskan kunta sai maksupalautusta 7071,58 euroa vuonna 2024.

## Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2023	Ta 2024	Tot 2024
Kansalaisopiston tuntimäärä Alavieskassa	764,70	1200	812,70

Oppilasmäärä	209	400	228
Menot €/h	24,62	26	30,16*)

\*) nettohinta, jossa on verkkokurssit mukana.

## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-19 177	-25 424	-32 500	78
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-19 177</b>	<b>-25 424</b>	<b>-32 500</b>	<b>78</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-19 177</b>	<b>-25 424</b>	<b>-32 500</b>	<b>78</b>

### 3141 Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä on sovittu yhteistyössä Ylivieskan kaupungin, Kalajoen, Pyhäjoen, Reisjärven ja Sievin kuntien kanssa. Kustannukset jaetaan pidettyjen opetustuntien suhteessa. Ylivieskan seudun musiikkiopisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa musiikin perusopetusta sekä lisäksi järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa.

Musiikkiopistossa opiskeli vuonna 2024 yhteensä 667 oppilasta, joista musiikin perus- ja syventävissä opinnoissa 368 oppilasta ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 299 oppilasta (musiikkileikkikoulu ja soitinvalmennus).

Musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta annettiin yhteensä 17 045 tuntia. Viikkotuntimäärä oli 487 ja opetusviikkoja 35.

Musiikkiopiston kirjanpidon vuoden 2024 toteutumisraportin menojen mukaan oppilashinnaksi muodostuu 2 305 € bruttomeno /oppilas. Vuosiviikkotunnin nettohinnaksi muodostuu 1 057 €.

### Alavieskan oppilas- ja tuntimäärä v. 2023

Alavieskan opetuspisteessä opiskeli kevätlukukaudella 2024 yhteensä 38 oppilasta, joista varsinaisia oppilaita 23 ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 15. Syyslukukaudella oppilaita oli yhteensä 43, varsinaisia oppilaita 24 ja loput 19 musiikkileikkikoulussa ja valmennusoppilaina.

Musiikkiopiston keskimääräinen viikkotuntimäärä vuonna 2024 Alavieskassa oli 28,92 tuntia/vko (TA 33 t/vko). Alavieskan kunnalle palautetaan tilinpäätöksen 2024 mukaan 6 081 €.

Alavieskassa pidettiin neljä musiikkiopiston konserttia. Lisäksi Alavieskassa on ollut pienimuotoisia oppilaiden esiintymisiä ja muskariesityksiä. Alavieskan toimipisteen johtajana toimi pianonsoitonopettaja Johanna Tilus.

## Toimintasuunnitelman toteutuminen

1. Varhaisiän musiikkikasvatuksen vetovoimaisuus ja soitinvalmennuksen ryhmäopetuksen kehittäminen.
  - Muskarilaisten määrä Alavieskassa pysyi ennallaan ja valmennusoppilaiden määrä lähes ennallaan; pienenevät ikäluokat ovat haaste toiminnalle. Oppilaspaikat ovat täynnä.
2. Opetussuunnitelman kehitystyössä erityishuomio oppilaiden sitouttamiseen pitkäjänteiseen harrastukseen.
  - Alavieskassa jaettiin kolme perusopintojen todistusta keväällä 2024.
3. Musiikkiopiston monipuolinen näkyvyys toimialueella ja konserttien tarjoaminen erilaisille kohderyhmille.
  - Perinteisten oppilaskonserttien lisäksi on järjestetty vierailukonsertteja palvelukoti Oma Vieskassa.
4. Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.
  - Opettajakunta on ammattitaitoista.
5. Asianmukaiset toimintatilat.
  - Toimintatilat yhtenäiskoululla ja seurakuntatalolla ovat kohtuullisen toimivat.
6. Alavieskan viikkotuntimäärä 2024 keskimäärin 28,92 h/vko.

## Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Opetustuntimäärä 33 h/vko	Opetustuntimäärä 28,92h/vko
Musiikkileikkikoulutoiminta jatkuu Alavieskassa	Toteutui olosuhteisiin nähden hyvin.

## Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2023	Ta 2024	Tot 2024
Tuntimäärä Alavieskassa	1099,7	1155	1012,2
Oppilasmäärä	26	25	23
Menot €/h	29,61	31,52	26,84

## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-32 563	-27 169	-36 411	75
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-32 563</b>	<b>-27 169</b>	<b>-36 411</b>	<b>75</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-32 563</b>	<b>-27 169</b>	<b>-36 411</b>	<b>75</b>

### 3212 Kirjastopalvelut

#### Kirjastotoimen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Yhteisöllisyys
- Kestävä kehitys
- Sananvapaus
- Ennakkoluulottomuus
- Avoimuus
- Rohkeus
- Luotettavuus

#### Perustehtävä

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (29.12.2016/1492). Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Uudessa laissa korostetaan asiakkaan tasavertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Tämä näkyy mm. siten, että kirjastot eivät peri varausmaksuja. Kirjasto tarjoaa myös entistä laajemmat e-aineistopalvelut asiakkailleen.

Lisäksi laki edellyttää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen sisällöllistä kehittämistä. Kirjaston toimintoja arvioidaan jatkuvasti ja systemaattisesti laadun ja tuloksellisuuden pohjalta. Kunnassa on kaksi kirjastoa, joista toinen toimii omassa rakennuksessaan ja toinen yhtenäiskoulun tiloissa koulukirjastona. Kirjasto on myös tila, jossa kuntalaiset voivat oppia, harrastaa, kokoontua, tehdä töitä ja viihtyä.



## Toimintasuunnitelman toteutuminen

### Tavoitteet

Kirjasto on palvelualtis ja laadukas lähipalvelu.

### Toteutuma

Alavieskan kirjasto toimii keskeisellä paikalla kunnassa ja on avoinna viitenä päivänä viikossa. Lisäksi kirjasto palvelee ekirjastona tarjoten kirjoja, elokuvia, musiikkia ja aikakauslehtiä ympäri vuorokauden. Kirjasto järjestää kotipalvelua asiakkaille, jotka eivät voi vierailla kirjastossa.

Tapahtumatarjonta ja kuukausittain vaihtuvat taidenäyttelyt tuovat lisänsä kunnan kulttuuripalveluihin.

Kirjasto tarjoaa myös tiloja, tietokoneita ja tulostusmahdollisuuden asiakkailleen.

Kirjastossa asioi 28 933 kävijää vuonna 2024. Kasvu edellisvuoteen verrattuna lähes 25 %. Lainojen määrä 43 574 vuoden aikana eli hiukan vajaa 18 lainaa/asukas.

Kirjastoaineisto on ajantasaista (hankinnat, poistot)

Kirjastoon hankittiin 2368 uutta teosta. Lisäksi käytettävissä on seutukuljetusten kautta Joki-kirjastojen kokoelma ja kaukopalvelun kautta rajattomat aineistovarannot. Kirjaston kokoelmasta poistettiin 3023 teosta. Kokoelman laajuus on 61561 teosta

Pohjoisen eKirjaston rinnalle nousee valtakunnallinen eKirjasto

Pohjoisen eKirjasto tarjosi monenlaisia verkkoaineistoja ja jatkaa osin aineistoin vuonna 2025. Valtakunnallisen

	<p>eKirjastoon liitettiin loppuvuodesta 2024, ja asiakaskäyttö alkoi 1.1.2025. Pohjoisen kirjastot ja valtakunnallinen ekirjasto maksavat yhteensä kunta-kohtaisesti 1,10 senttiä/asukas/vuosi.</p>
<p>Kirjasto kaikkien kuntalaisten tilana (harrastaminen, opiskelu, etätyö, kokoontuminen)</p>	<p>Kirjaston kokoushuone ja joskus myös lukusali toimivat kokous- ja harrastustilana.</p>
<p>Kirjastossa on riittävästi ammattitaitoista ja pätevää henkilökuntaa.</p>	<p>Kirjaston henkilökunta on ammattitaitoista ja koulutautuu vuosittain mm. Ake:n ja Avin koulutustarjonnan avulla. Teams-koulutukset lisäävät mahdollisuuksia osallistua lyhytkestoisiin koulutuksiin. Sairaus- ja vuosilomat aiheuttavat omat haasteensa kolmen työntekijän yksikössä. Opiskelijat ja muu määräaikainen henkilökunta ovat merkittävä lisäresurssi kirjaston toiminnassa.</p>
<p>Koulukirjastotoiminta</p>	<p>Koulukirjasto on ollut avoinna joka tiistai. Koulukirjastoa käyttivät lähinnä 0–2-luokat. Koulukirjastotoiminta päättyi joulukuussa 2024. Luokat asioivat kirjastossa saman aikataulun mukaisesti kuin koulukirjastossa.</p>
<p>Lukuharrastuksen edistäminen (satutunnit, kirjailijavierailut, kirjavinkkaus)</p>	<p>Kirjasto on järjestänyt erilaisia tapahtumia, aineistonäyttelyitä, kirjailijavierailuja, satutunteja, lukuponi- ja lukukoiravierailuja ja kirjavinkkausta. Lukuviikon toteutus yhtenäiskoulun kanssa yhteistyössä (yli 600 osallistujaa). Kirjailijavieraina kävivät mm. Magdalena Hai, Ann-Christin Antell, Satu Rämö, Ritu-Tuuli Alatalo, Maire Salmela ja Kaisa Savela.</p>
<p>Pyritään terveyttä edistävien asioiden toteuttamiseen tavoitteiden mukaisesti – kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia.</p>	<p>Kirjasto tarjoaa kaikille yhteisen, matalan kynnyksen tilan ja vapaasti käytettävät aineistot, jotka tukevat hyvinvointia. Kirjasto osallistui Hyte-viikkoon. Kirjasto toimi myös harrastuspiirien ja yhdistysten tilana.</p>
<p>Hankkeet</p>	<p>1. Joki-kirjastojen yhteinen hanke Karttamerkit kohdalleen: Joki-kirjastot yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä, 30 000 e päättyi 31.12.2024. 2. AVIn rahoitus hankkeelle ”Omin nokin: omatoimikirjasto Alavieskaan vuodet 2024-2025, 15 000 e. Toteutus aloitettiin syksyllä 2024. MikroVäylä voitti</p>

	omatoimikirjasto-laitteiston tarjouskisan. Omatoimikirjasto otetaan käyttöön vuoden 2025 alkupuolella. Laina- ja palautusautomaatti käyttöön joulukuussa 2024.
Tapahtumat ja tilat	Kirjasto järjesti vuoden aikana 89 omaa tapahtumaa, joihin osallistui 2037 henkilöä. Kirjasto osallistui toimijana myös muiden järjestämiin tapahtumiin. Muut toimijat järjestivät 32 tapahtumaa kirjastossa. Kirjaston tiloja käyttivät mm. musiikkiopisto, harrasteryhmät, yhdistykset ja yrittäjät.

### Toiminnalliset tunnusluvut

	<b>Tp 2024</b>	<b>Ta 2025</b>	<b>Su 2026</b>	<b>Su 2027</b>	<b>Su 2028</b>
Lainojen lukumäärä	43 574	43 600	43 600	43 600	43 600
Lainat/asukas	17,88	17,89	17,89	17,89	17,89
Lainat/aukiolotunti 1835 h	23,74	23,76	23,76	23,76	23,76
Kustannukset €/laina	5,7	6,5	6,5	6,5	6,5
Henkilöstö lkm.	3	3	3	3	3



## Toiminta tulot ja -menot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	431	545	350	156
Maksutuotot	360	386	180	215
Muut toimintatuotot	1 658	1 588	740	215
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>2 450</b>	<b>2 519</b>	<b>1 270</b>	<b>198</b>
Henkilöstökulut	-134 589	-125 399	-143 168	88
Palvelujen ostot	-26 770	-22 350	-29 971	75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 180	-50 652	-55 935	91
Muut toimintakulut	-53 802	-45 305	-62 262	73
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-262 341</b>	<b>-243 705</b>	<b>-291 336</b>	<b>84</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-7 487	-7 487	-7 486	100
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-267 378</b>	<b>-248 673</b>	<b>-297 552</b>	<b>84</b>

### 3221 Nuorisopalvelut

#### Nuorisotoimen arvot

- Samanvertaisuus
- Toisen ihmisen kunnioittaminen
- Lapset ja nuoret ensin

Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Lautakunta jakoi nuorisotoimen avustuksia yhteensä 5000 euroa.

#### Toimintasuunnitelman toteutuminen

##### Tavoitteet

##### Toteutuma

Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhdessä yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten sekä alueellisten toimijoiden kanssa niin normaali- kuin poikkeusoloissakin.	Vapaa-aikaohjaaja koordinoi ja järjesti vuoden aikana yhteistyöpalavereita yhtenäiskoulun ja paikallisten toimijoiden kanssa. Palavereissa käytiin läpi ja päivitettiin koulunuorisotyön vuosikelloa, keskusteltiin koulunuorisotyön painopisteistä ja -tarpeista sekä kirjattiin
--	---





suunnitelmat osaksi vuosikelloa. Vuosikelloon on kirjattu lisäksi myös koulun teemat ja koulunuorisotyössä huomioitavat tapahtumat.

Koulunuoristyöhön kuuluivat säännölliset välituntikohtaamiset, tietoiskut ja haasteet pitkällä välitunneilla. Ysien päivä keväällä 2024 ja ryhmäytys tunteja. Ehkäisevän päihdetyön Selvis toimintaa järjestettiin 5-6 luokkalaisille. Ehkäisevän päihdetyön tunnit 7-9 luokkalaisille tilattiin toteutettavaksi Ehyt ry:n kouluttaja, mutta aikataulu haasteiden vuoksi tunnit siirtyivät alkuvuoteen 2025.

Ysipykälä-hankkeen kummikunta toiminta jatkui. Tavoitteena vahvistaa kuntien monialaisten ohjaus ja palveluverkostojen toimintaa, sekä varmistaa niiden tehtävien toteutuminen muuttuvissa yhteiskunnallisissa rakenteissa (nuorisolain 9 §). Ysipykälä-hankkeen kummikunnaksi haki 31 kuntaa, joista lopulta valinta kohdistui 17 kuntaan. Mukaan valikoituneet kunnat ovat ympäri Suomen ja edustettuna ovat pienet kunnat, kaksikieliset kunnat sekä kehyskunnat.


Hankkeen toteuttamisaika on 1.5.2023-30.4.2025.

Koulunuorisotyöhankkeen toteuttaminen yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa.

Alavieskan ja Merijärven yhteinen koulunuorisotyö -hanke sai erillusrahoitusta loppuvuodeksi 2024. Koulunuorisotyön ohjausverkosto järjestetään 1-2 kertaa lukukaudessa yhteistyössä Merijärven kanssa.

Hankkeen avulla koululla oli kahtena päivänä viikossa koulunuorisotyöntekijä kohtaamassa nuoria. Jatkohankkeessa paneudutaan erityisesti lasten- ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseen, kasvatuskumppanuuden kehittämiseen, koulunuorisotyön näkyväksi tekemiseen kasvattajayhteisöissä ja koulunuorisotyön vuosikellon laatimiseen.

	<p>Koulunuoristyöntekijä toimi kasvatuskumppanina yhden luokan arjessa yhteistyössä luokan opettajan kanssa. Koulunuorisotyöntekijä laati toiminnastaan vuosikellon.</p> <p>Aikaisemman hankkeen jälkeistä Selvis-toimintaa päästään jatkamaan vuoden 2025 alkupuolella.</p> <p>Välituntiviihtyvyyttä ja -liikuntaa lisättiin mm. koulunuorisotyöntekijän matkalaukulla, josta löytyy pelejä ja tekemistä välitunneille sekä yläkoulun saliliikunta välitunneilla.</p>
<p>Nuorisovaltuuston toiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.</p>	<p>Nuorisovaltuusto kokoontui 4 kertaa vuoden 2024 aikana. Syksyllä nuorisovaltuuston jäsenistössä tapahtui muutoksia, osan jäsenistä siirtyessä toiselle paikkakunnalle opiskelemaan. Nuorisovaltuusto sai myös uusia jäseniä mukaan toimintaan.</p> <p>Vuoden aikana nuorisovaltuusto selvitteli yläkoululle kahvikone hankintamahdollisuutta, järjestivät nuorille discon ja lapsiperheille retken Alavieskassa, sekä kirjoittivat ja pitivät puheen itsenäisyyspäivän juhlassa.</p> <p>Nuorisovaltuuston jäsenet edustivat kunnan eri työryhmissä ja toivat näin nuorten ääntä kuuluviin.</p> <p>Nuorisovaltuuston toimintaa on tuotu esiin sosiaalisen median kautta.</p> <p>Nuorisovaltuustoa ohjaava vapaa-aikaohjaaja oli mukana aina kokouksissa läsnäolo-oikeudella. Rooli kokouksissa oli tukea ja yhdessä jäsenten kanssa kehittää nuorisovaltuuston toimintaa.</p>
<p>Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen, sekä paikallisen nuorisotyön toimintakulttuurin ajanmukaistaminen suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.</p>	<p>Paikallista nuorisotyötä toteutettiin vapaa-aikaohjaajan, nuorisotilan ohjaajien, koulunuorisotyö hanketyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän toimesta nuorisotilalla, koululla sekä jalkautuen eri tapahtumiin.</p>

	<p>Lisäksi tehtiin yhteistyötä mm. retki, leiri ja tapahtumatoiminnassa paikallisten toimijoiden sekä lähikuntien kanssa. Nuorisotyön suunnittelussa huomioitiin eri ikäryhmiä ja eri toimintaympäristöissä tapahtuva toiminta.</p> <p>Nuorisotilatoiminnan suunnittelussa painotettiin erityisesti toiminnallisuuteen 5. ja 6. luokkalaisille suunnatussa mininuoppis toiminnassa sekä yläkoululaisille ja vanhemmille suunnatussa avoimissa nuorisoiiloissa. Monipuolisella toiminnallisuudella tavoiteltiin nuorten toiveiden toteuttamista sekä mielekkään tekemisen tarjoamista, niin että jokainen nuori voisi löytää jotain mielekästä toimintaa itselleen. Teemaviikkoja on ollut mm. hyvinvointiin, taiteeseen, turvallisuuteen ja päihteisiin liittyen sekä muuta toimintaa on ollut mm. skabojen, peliturnausten ja askartelun merkeissä. Kaiken tapahtuneen toiminnan ohessa tärkeimpänä työtä on kuitenkin tehty aidosti kohdaten, kuunnellen ja keskustellen nuorten kanssa.</p> <p>Digitaalista nuorisotyötä tehtiin sosiaalisen median kautta sekä hyödyntäen erilaisia digitaalisia välineitä. Sosiaalisessa mediassa tuotiin esille teemaviikkojen tarjoamaa tietoa, järjestettiin digitaalisia kilpailuja ja kyselyjä sekä aktivoitiin nuoria sitä kautta. Sosiaalisen median kautta kysyttiin nuorten mielipiteitä ja toiveita uuden nuorisotilan sisustamisesta, sekä siitä millaista toimintaa he toivovat järjestettävään nuorisotilalla.</p> <p>Digitaalisia välineitä hyödynnettiin digitaalisten pelien turnauksissa sekä eri menetelmiä hyödyntäen, kuten Kahoottia</p>
<p>Nuorisotyön suuntaaminen myös varhaisnuorille (10–12-vuotiaille) tukien kotien ja koulun kasvatustyötä.</p>	<p>Varhaisnuorille suunnattua mininuoppis järjestettiin viikoittain vuoden 2024 aikana yhteensä 26 kertaa (vuonna</p>

	<p>2023 35 kertaa). Toimintaan osallistui keskiarvoltaan vuoden 2024 aikana 17,23 henkilöä. Toimintaa järjestettiin nuorten toiveiden mukaisesti, mm. kilpailuja, peliturnauksia, askartelua, leivontaa ja liikuntaa.</p> <p>Lisäksi koulunuorisotyötä on suunnattu varhaisnuorille. Mediataito oppitunnit pidettiin yläkoululaisten lisäksi 5. ja 6. luokkalaisille. Ehkäisevän päihdetyön oppitunnit tilattiin Ehyt ry:n kouluttajalta, mutta aikataulu haasteiden vuoksi tunnit pidetään vasta vuoden 2025 puolella. Jalkautumisia ja välituntitoimintaa toteutettiin myös alakoululaisille.</p>
Nuorisotilan kehittäminen nykyaikaiseksi ja viihtyisäksi yhteistyössä nuorten kanssa.	<p>Nuorisotila muutti uusiin tiloihin kesällä 2024. Nuoret olivat mukana tilojen suunnittelussa, vaikuttamassa muun muassa tekstiili valintoihin, sekä esittivät toiveita kalusteista.</p> <p>Nuoret keksivät itse uudelle tilalle nimen: Kulma ja maalasivat kylttityöpajassa nimikyltin tilalle. Nuorisotilan kehittämistä jatketaan vuonna 2025.</p>
Kuntien välinen yhteistyö mm. nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja etsivän nuorisotyön puitteissa	<p>Jelppiverkko toteuttaa alueellisesti etsivää nuorisotyötä myös Alavieskassa. Ohjaamo-palvelut löytyvät Ylivieskasta ja Kalajoelta. Jelppiverkolta löytyy myös nettietsivän palvelu.</p>
Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen nuorisotoimen osalta.	<p>Kaikki nuorisotoiminta on ennaltaehkäisevää sekä päihteetöntä toimintaa. Nuorisoiiloissa tuodaan esille hyvinvointiin- ja terveyteen liittyviä teemoja suunnitelmallisesti. Lisäksi nuorten kanssa käsitellään aiheita keskustellen ja erilaisen mukavan tekemisen ohella. Vapaa-aikaohjaaja ja nuorisovaltuuston edustaja osallistuu HYTE-työryhmän toimintaan. Nuorisopalvelut järjestävät nuorille HYTE-viikolla kohdennettua ohjelmaa nuorisotilalla.</p> <p>Nuorisotoiminnassa on painotettu yhä enemmän nuorten osallisuutta ja huomioitu heidän toiveitaan toiminnan suunnittelussa. Myös nuorisovaltuusto</p>

	<p>on toiminut aktiivisesti tuoden omaa näkemystään päätöksentekoon ja yhteiskunnallisiin asioihin. Yhteistyötä perheiden kanssa on pyritty vahvistamaan mm. nuorisotilalla järjestettyihin kaikille avoimilla päivillä, näihin ei kuitenkaan ole osallistunut huoltajia. Lisäksi nuorisotilalta viestitään pienellä kynnyksellä huoltajille ongelmia ja huoltilanteissa.</p> <p>Turvataito teemaa käsitellään päivittäisissä keskusteluissa nuorten kanssa sekä 5.–9. luokkalaisille järjestetyillä mediataito oppitunneilla käsiteltiin erityisesti nettiturvallisuutta ja -kiusaamista. Nuorisotilaa kehitetään edelleen nuorten toiveita huomioiden.</p>
<p>Jelppiverkon ja starttivalmennuksen toteuttaminen Alavieskassa.</p>	<p>Jelppiverkko tarjoaa yksilöllistä tukea ja ohjausta Alavieskan 15–28-vuotiaille tuen tarpeessa oleville nuorille. Jelppiverkko toimii kahdeksan kunnan alueella: Kalajoki, Merijärvi, Alavieska, Ylivieska, Reisjärvi, Oulainen, Sievi ja Haapavesi. Etsivää nuorisotyötä tehdään kaikissa kahdeksassa kunnassa sekä yksilö- ja starttivalmennusta Reisjärveä, Merijärveä ja Alavieskaa lukuun ottamatta muissa kunnissa.</p> <p>Jelppiverkon rahoitus muodostuu etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan valtion avustuksista ja kuntien rahoituksesta. Kunnassamme toimii Jelppiverkon etsivän nuorisotyön Jelppietsivä Alavieskan ja Merijärven kuntayhteistyönä. Alavieskan kunta myi Jelppietsivän työaika 30 % viikossa Merijärven kunnalle.</p> <p>Starttivalmennusavustuksen kieltopäätös esti meitä hakemasta rahoitusta starttivalmennukseen. Kielto koski myös ostopalvelua, joten starttivalmennusta ei järjestetty.</p> <p>Jelppiverkon taloudellinen selvitys on Hankkeet ja erillisavustukset kohdassa.</p>

<p>Tehdään nuorten palveluesite.</p>	<p>Nuorisopalveluista tehtiin tulostettava esite, josta löytyvät nuorityöntekijöiden yhteystiedot, sosiaaliset mediat ja lyhyt kuvaus. Esitteen tavoitteena on lisätä nuorisopalveluiden näkyvyyttä ja madaltaa kynnystä osallistua nuorisotoimintaan. Esitettä päivitetään ja jatkokehitetään seuraavana vuonna.</p>
<p>Osallistuminen Oulun eteläisen NUPS –hankkeeseen</p>	<p>Oulun eteläistä NUPS-hanketta koordinoi Haapajärven kaupunki ja hanketyöntekijä. Mukana hankkeessa ovat Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Sievi, Siikalatva ja Ylivieska Hanke on vuoden 2023 aikana kartoittanut kunnissa tehtävää nuorisotyötä.</p> <p>Hankkeen tavoitteena on Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelma, joka määrittelee alueella toteutettavan nuorisotyön arvopohjan, päämäärät sekä käytössä olevat työmuodot, niiden tavoitteet ja arviointimenetelmät. Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelman myötä nuorisotyön sekä muun palvelujärjestelmän osalta voidaan yhä paremmin tehdä yhteistyötä, jonka avulla tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä, kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Yhteistyönmerkitystä tulevaisuudessa tullaan korostamaan vähenevien resurssien myötä.</p> <p>Hanke on vuoden 2024 aikana kartoittanut kunnissa tehtävää nuorisotyötä, sekä laatinut alueelliset yhteisen nuorisotyön sanaston. Alavieskaan laadittiin oma nuorisotyön perussuunnitelma; missä määritellään ja kuvataan Alavieskassa tehtävää nuorisotyötä.</p>
<p>4H toiminta Alavieskassa</p>	<p>Kunta teki sopimuksen Merijärven 4H-yhdistyksen kanssa palvelun tuottamisesta Alavieskassa 1.9.2024 alkaen.</p> <p>4H:n toimintatuki maksetaan erillistä selvitystä vastaan sopimuksen mukaan.</p>

	Olemme saaneet hankerahoitusta kunnan leireihin ja kerhoihin, josta kerhojen osan toteuttaa Merijärven 4H-yhdistys Alavieskassa
--	---

### Muu toteutunut toiminta:

Leiritoimintaa järjestettiin hiihto-, kesä- ja syyslomalla monipuolisesti alakouluikäisille lapsille. Lisäksi järjestettiin keväällä hiihtoloman laskettelu retki Vuokattiin ja kesäretki Power Parkkiin. Syysloman retki Super Parkkiin ei toteutunut vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Toukokuussa nuorisopalvelut olivat mukana järjestämässä Sana artistin konserttia, konsertissa vieraili 103 nuorta. Nuorisovaltuusto järjesti alakouluikäisille retkipäivän Alavieskassa, sekä 4-6 luokkalaisille discon. Alavieska-päivien aikaan nuorisopalvelut olivat mukana mm. alueen Jelppietsivien jalkautuessa Alavieskaan. Syksyn aikana nuorisotilalla järjestettiin erilaisia teema iltoja, kuten Halloween juhlat ja pikkujoulut.

Hanke- tai erillisavustukset on kuvattu toteuman mukaisilla talousluvuilla erikseen.

## Nuopparin ja mininuoppiksen kävijätilasto vuonna 2024

Mininuoppis kävijä keskiarvot			
	2022	2023	2024
Tammikuu	15,7	17	14,5
Helmikuu	14	20,5	14,8
Maaliskuu	23,3	18	12,67
Huhtikuu	18	16,8	19,25
Toukokuu	26	17,3	25,5
Kesäkuu	-	-	-
Heinäkuu	-	-	-
Elokuu	-	18	-
Syyskuu	34,3	22,5	-
Lokakuu	20,8	23	22
Marraskuu	24,8	15,8	17,5
Joulukuu	19	20	11,67
<b>Koko vuosi</b>	<b>22,1</b>	<b>18,88</b>	<b>17,23</b>

K13 nuopparin kävijä keskiarvot			
	2022	2023	2024
Tammikuu	37,13	25,1	28,7
Helmikuu	29	30,8	36,5
Maaliskuu	24,63	28	40,2
Huhtikuu	32,9	32	45,8
Toukokuu	26,3	31,7	36,3
Kesäkuu	15,42	31,2	16,8
Heinäkuu	-	-	-
Elokuu	27,6	30,4	30,3
Syyskuu	37,35	38,6	44
Lokakuu	33,6	33,2	42,6
Marraskuu	34,54	30,6	39
Joulukuu	31	39,7	38,9
<b>Koko vuosi</b>	<b>31,1</b>	<b>31,6</b>	<b>36,3</b>



## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Maksutuotot	550	360	1 500	24
Muut toimintatuotot	30	0	0	0
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>580</b>	<b>360</b>	<b>1 500</b>	<b>24</b>
Henkilöstökulut	-69 256	-60 081	-69 441	87
Palvelujen ostot	-25 570	-21 596	-34 993	62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 562	-7 446	-8 250	90
Avustukset	-26 700	-816	-34 800	2
Muut toimintakulut	-11 043	-33 280	-13 781	241
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-136 131</b>	<b>-123 219</b>	<b>-161 265</b>	<b>76</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-3 633	-3 633	-3 633	100
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-139 185</b>	<b>-126 492</b>	<b>-163 398</b>	<b>77</b>

Muissa toimintakuluissa on nousua vuokratulujen osalta aiemman poikkeavan kirjanpidon takia. Vuonna 2023 vuokratuluihin meni yhteensä 31 168 euroa, jotka oli kirjattu avustuksiin ja muihin toimintakuluihin sisältäen Virin vuokran ja 4H-yhdistyksen tila-avustuksen. Vuonna 2024 kaikki vuokratulot (20 732 euroa) ovat muissa toimintakuluissa. Vuokraa on maksettu vuonna 2024 alkuvuodesta Virille viisi kuukautta ja kesäkuusta alkaen Alavieskan kehityskeskukseksi. Tila-avustusta ei ole maksettu vuonna 2024.

Toiminnan muutos mm. Alavieskan 4H-yhdistyksen osalta ei ollut tiedossa talousarviovalmistelun 2024 yhteydessä syksyllä 2023. Myös palvelun ostoissa on talousarviota vähemmän menoja, koska 4H-toiminta-avustusta on maksettu vasta 1.9.2024 alkaen. Toiminta-avustus on samansuuruinen kuin vuonna 2023.

### 3231 Museo

#### Perustehtävä

Museolaissa (314/2019) säädetään museotoiminnan tavoitteena olevan väestön ymmärryksen ylläpitäminen ja vahvistaminen kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperinnöstä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.



## Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Museo avoinna kesällä heinäkuun ajan	Museo oli avoinna suunnitelman mukaisesti, ja siellä vieraili 308 kävijää.
Hannulan talon jatkosuunnitelmat	Hannulan talon ylläpitokustannukset hoitaa Alavieskan kunta. Myös kiinteistön vuosisiivouksista vastaa kunta. Hannulan talo kotiseutuyhdistys saa avustusta kulttuuripalveluilta tapahtumatuotantoon.
Kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen (tapahtumat ja näyttelyt)	Keväällä järjestettiin nuorten museopäivät yhteistyössä nuorisotoiminnan ja kirjaston ja kulttuuripalvelujen kanssa. Tarjolla oli museoesittely, museobingo ja pihapelejä. Kesän aikana järjestettiin tupatanssit, tarinaniskentäkisa ja yhteislaulutilaisuus. Joulunavaus oli museon pihapiirissä. Museon näyttelyssä oli esillä vanhoja lehtiä ja Finnasta poimittuja vanhoja valokuvia Alavieskasta. Museo-oppaana toimi Eemeli Takkunen.

## Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-2 376	-1 780	-3 165	56
Palvelujen ostot	-121	-142	-1 380	10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-11	-350	3
Avustukset	-3 000	-3 000	-3 069	98
Muut toimintakulut	-3 962	-6 176	-10 584	58
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-9 459</b>	<b>-11 109</b>	<b>-18 548</b>	<b>60</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-742	-742	-742	100
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-10 201</b>	<b>-11 851</b>	<b>-19 290</b>	<b>61</b>



### 3261 Muu kulttuuritoiminta

#### Perustehtävä

Laissa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019) kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään, että kunnan tehtävänä on:

- edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle
- edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.



## Toimintasuunnitelman toteutuminen

### Tavoitteet

### Toteutuma

Kaikenikäisille tarkoitettujen kulttuuritilaisuuksien järjestäminen kunnassa. Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan järjestäminen osana yhtenäiskoulun toimintaa	Kulttuuripalvelut järjesti yksin tai yhteistyössä muiden kanssa 20 tapahtumaa joita olivat mm. neljä teatterivierailua: lapset x 2, Omavieska ja kaikille avoin iltaesitys, kolme konserttia, elokuvaesitykset, toinen lukuvkn kirjailijavierailuista, Alavieska-viikon tapahtumia ja tanssiteatteriesitys. Tilaisuuksiin osallistui 1188 kävijää.
Hyte-toiminta	Kulttuuripalvelut tuottaa hyvinvointia kuntalaisille ympäri vuoden ja osallistuu hyte-työryhmän toimintaan. Hyte-viikolla kaksi elokuvaesitystä.
Kulttuurikasvatussuunnitelma	Kulttuurikasvatussuunnitelma on päivitetty yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa ja kulttuuripalveluita tuotettu oppilaille.
Perinnetoimikunta	Kulttuuripalvelut on mukana perinnetoimikunnan tapahtumasuunnittelussa ja -toteutuksissa mm. itsenäisyyspäivä
Kaikukortti-toiminnan jatkaminen ja Kulttuurikaveri-toiminta	Alavieska on mukana Kaikukortti-toiminnassa, joka mahdollista vähävaraisten osallistumisen kulttuuritapahtumiin. Kunnassa toimii

	myös Kulttuurikaveri-palvelu, jonka tavoitteena on tarjota kaveri kulttuuritapahtumiin.
Alavieska-viikon järjestäminen yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa	Kulttuuripalvelut koordinoi ja markkinoi Alavieska-päivät, jonka sisällön-tuotannosta vastasivat pääasiassa yhdistykset ja muut toimijat. Alavieska-päivien kuluja on siirretty talousarviovarauksena kulttuurin kustannuspaikalta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannuspaikalle.
Siirtolaisuus-hankkeessa mukana mm. tiedontallentajana	Tiedontallennusta on tehty ja tehdään edelleen kuntalaisten toimittaessa aineistoa kirjastoon.
Avustukset ja stipendit kulttuuritoimijoille	Kulttuuripalvelut jakoivat avustuksia eri kulttuuritoimijoille 1500 euroa sekä jakoi avustusta Hannulan tapahtumatuotantoon ja oli mukana maksajana kahdessa MLL:n tapahtumassa
Hanketoiminta	<p>Kulttuurimatkailuhanke KUMA, jossa mukana Alavieska, Haapajärvi, Kalajoki, Kempele, Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Sievi ja Ylivieska. Maaseuturahaston rahoittama hanke vuosille 2022–2024. Kalajoki hallinnoi.</p> <p>Alavieska on Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki- hankkeessa mukana. Paikallinen työryhmä perustettu suunnittelemaan kulttuurivuoden tapahtuma.</p> <p>Kaipo-hanke: Kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla 2024–2025. OPM:n rahoitus 177 778 €. Kainuun liitto hallinnoi.</p>



## Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	1 100	630	400	158
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>1 100</b>	<b>630</b>	<b>400</b>	<b>158</b>
Henkilöstökulut	-217	0	0	0
Palvelujen ostot	-12 566	-12 202	-17 974	68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-613	-48	-430	11
Avustukset	-1 500	-1 500	-1 500	100
Muut toimintakulut	-294	-16	-300	5
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-15 191</b>	<b>-13 766</b>	<b>-20 204</b>	<b>68</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-14 091</b>	<b>-13 136</b>	<b>-19 804</b>	<b>66</b>

### 3311 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut luovat edellytykset yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen huolehtimalla liikunta-alueiden kunnostamisesta ja hoidosta sekä tukemalla seuratoimintaa, joka mahdollistaa monipuolisen nuorisoliikunnan järjestämisen. Liikuntatoimen palveluiden tuottamisessa korostuu yhteistyön periaate eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut Alavieskan kunnassa on tuottanut Alavieskan Viri vuodesta 1993 alkaen.

Liikuntasopimuksen hinta määritetään seuraavaa vuotta varten yhteisellä sopimuksella heinäkuun indeksin mukaan. Vuoden 2024 korotus sidottiin elinkustannusindeksiin, jolloin korotus on suurempi kuin aiemmin korotuksen ollessa 6,44 %. Korotus tehtiin Urheiluseura Virin aloitteesta. Vuoden 2025 korotus on 0,99%. Indeksikorotuksen tarkoituksena on pitää liikuntasopimus elinkustannusten kehityksessä mukana ja näin mahdollistaa laadukkaiden liikuntapalvelujen kustannustehokas tuottaminen myös jatkossa vastaavanlaisina, kuin ne on sopimusta tehtäessä tarkoitettu.



Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa stipendit vuoden alussa edellisen vuoden ansioituneille urheilijoille.

Vuoden 2023 osalta stipendin sai 7 urheilijaa.

Kuva vuodelta 2024.

Tatu Rajaniemi voitti Han Moo Dossa poikien alle 55kg ja alle 13vuotta sarjassa otteluissa SM- pronssimitalin 27.4.2024.



## Toimintasuunnitelman toteutuminen

### Tavoitteet

Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttamiseen osallistuminen liikuntatoimen osalta tavoitteena, että asukkaat liikkuvat/kuntoilevat aktiivisemmin.

Maksuttoman liikuntatoiminnan lisääminen alle kouluikäisille ja perheille.

### Toteutuma

Toteutunut seuran järjestämän toiminnan osalta. Uusia osallistujia on saatu toimintaan.

Ryhmiä on muutettu syksyltä 2024, sillä osallistujia pienten ryhmissä oli runsaasti. Ryhmiä lisättiin ja ikähaitaria pienennettiin, että saatiin sopivat ryhmäkoot.

Vuonna 2024 lasten yleisurheilun Hippo-kilpailut järjestettiin kenttäremontin vuoksi Lumikurussa maastajuoksukilpailuna. Osallistujia oli 84. Vuonna 2024 lasten Lähtapiola - Cup kisoihin osallistui 94 lasta. Kenttäremontin vuoksi pituushyppypaikka ja kuulantyöntörinki siirrettiin koulun kentälle ja siellä järjestettiin syksyllä lasten Lähtapiola-cup kilpailuja.

Virin ja Yhtenäiskoulun yhteistyötä kouluikäisten liikunnan lisäämisessä on merkittävä. Viri on neljä vuotta tarjonnut koulun kautta Harrastamisen Suomen

	<p>mallin kerhoja, joilla olemme tavoittaneet sellaisia lapsia, jotka eivät Virin toiminnassa ole mukana. Koululaiset ovat saaneet itse vaikuttaa kerhotarjontaan, jolla on positiivinen vaikutus kerhoihin osallistumiseen ja liikunnan harrastamiseen. Virin puolesta vuonna 2024 tarjottiin telinevoimistelukerhoa, pallopelikerhoa ja kuntosalikerhoa yläkoulu-ikäisille.</p>
<p>Kävijämäärien seuranta liikuntaryhmissä</p> 	<p><b>Raparyhmä</b> v.2021, ka 7 hlöä, v.2022, ka 15 hlöä v.2023 ka 19 hlöä v.2024 ka 20 hlöä</p> <p><b>Eläkeläisten kuntosaliryhmä</b> v. 2021, ka 10 hlöä v. 2022, ka 20 hlöä v, 2023 20 hlöä v.2024 20 hlöä</p> <p><b>Erityisryhmien jumppa</b> v. 2023 10-15 hlöä v. 2024 10-15 hlöä</p> <p><b>Liikkari 4–5 vuotiaat</b> v. 2023 10 hlöä v. 2024 15 hlöä</p> <p><b>Liikkari 0-2 luokkalaiset</b> v. 2024 36 hlö, ka 24 lasta/kerta</p> <p><b>Liikuntakerho 3-4 luokkalaiset</b> v 2024 8 hlö</p> <p><b>Liikuntakerho 5-9 luokkalaiset</b> v 2024 10 hlö</p> <p><b>Perheliikunta</b> v 2024 13 hlö Tämä ryhmä yhdistettiin syksyllä 2024 4-5v ryhmään ja 2-3-vuotiailla aikuinen mukana.</p> <p><b>Ryhmät aiemmin lasten osalta</b> Ryhmien kokoonpanoissa muutoksia, siksi vertailua ei ole kaikista ryhmistä.</p> <p><b>Liikuntakerho 0–3 lk.</b> v. 2021 ka 8 hlöä v. 2022 ka 10 hlöä</p>



	<b>Liikuntakerho 4-6lk</b> v. 2021 ka 7 hlöä, 1krt/vko v.2022 ka 10 hlöä 2krt/vko
Maksuttomien liikuntaryhmien säilyttäminen kaiken ikäisille.	Toteutunut.
Erityisryhmien liikunnan järjestäminen yhteistyössä Alavieskassa toimivien yhdistysten ja hyvinvointialue Pohteen kanssa.	Toteutunut erityisryhmien liikuntaryhmänä Virillä yhteistyössä mm. Alavieskan sydänkerho ja Reumayhdistys. Pohde ei ole ollut tässä mukana.
Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialue Pohteen kanssa liikuntapalveluketjun mukaisesti.	Ei toteutunut.
Tietoisuuden lisääminen paikallisista luontoliikuntamahdollisuuksista sekä ohjatut retket luonnossa.	Toteutettu yhteistyössä Ylivieskan liikuntapalveluiden kanssa. Ylivieskan Latu järjesti Polut ja laavut tutuksi-retkiä myös Alavieskassa.
Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi –kärkihankkeessa aloitettujen toimintatapojen jatkaminen: ohjatut voima- ja tasapainoharjoitteluryhmät.	Kuntosaliryhmä on toteutunut hyvin. Virillä pyörii torstaisin eläkeläisten kuntosaliryhmät.  Tämän lisäksi myös Eläkelitto järjestää viikoittaista liikuntaryhmää yhteistyössä Virin kanssa.
Työikäisten liikuntaryhmien ja testauspäivien jatkaminen.	Raparyhmässä on ollut kävijöitä 16–27 hlöä/ viikko.  Inbody -mittaus on toteutettu, johon osallistui 42 henkilöä.
Liikuntapalveluiden suunnitelmallisuuden lisääminen yhteistyössä sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kanssa ja markkinoinnin tehostaminen	Vuosittain keskustelemme tarpeista, kartoitamme liikunta-alueet ja kehitämme yhdessä toimintaa. Markkinointi tapahtuu kunkin toimijan toimesta.
Lähiliikunta-alueen kartoittaminen Pappilanniemeen	Näitä on pohdittu, mutta päätöksiä ei ole tehty.
Pyöräilyreitistöjen kehittäminen	

Kokonaisuutena vuosi 2024 oli liikuntapalveluiden osalta onnistunut. Ryhmissä ja tapahtumissa oli runsaasti osallistujia, myös uudet osallistujat löysivät toimintaamme mukaan. Toimintaa olisi mahdollista lisätä edelleen, mikäli resurssit (uudet ohjaajat, tilat koulun salista) sen sallisivat.



## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-95 124	-101 250	-102 000	99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1 880	0	0
Avustukset	-14 448	-12 766	-23 000	56
Muut toimintakulut	-8 841	-2 260	-7 850	29
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-118 413</b>	<b>-118 155</b>	<b>-132 850</b>	<b>89</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-35 284	-19 195	-19 196	100
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-153 697</b>	<b>-137 351</b>	<b>-152 046</b>	<b>90</b>

### 3321 Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevän päihdetyön lain mukaan ehkäisevän päihdetyön tarkoituksena on vähentää päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä kunnan omilla toimilla.

## Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ehkäisevä päihdetyö	<p>Kaikki nuorisotoiminta on täysin päihteetöntä ja päihneiden käyttöön puututaan. Nuorisotilalla ehkäisevä päihdetyö on osa arkityötä, päihteistä keskustellaan sekä teemaa nostetaan esille eri teemaviikkoina nuorisotyössä ja sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Koulunuoristyön puolesta järjestettiin kaikille 5.–9. luokkalaisille ehkäisevän päihdetyön oppitunteja, jossa tuotiin esiin tietoa eri päihteistä sekä niiden haitoista toiminnallisesti ja keskustellen. Lisäksi koulunuorisotyö -hanke on kehittänyt Selvis -toimintamallia sitouttamaan päihteettömyyteen. Toimintamallin kehittämisvaiheessa on mukana 6. luokkalaiset oppilaat. Myös välituntitoiminnassa ehkäisevän päihdetyön teemaa tuotiin esille.</p>
Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen ja toteuttaminen kaikenikäisille.	<p>Kunnan, järjestöjen ja yhdistysten monipuolisella avoimella toiminnalla sekä harrastustoiminnalla ehkäistään päihneiden käyttöä. Hyvinvointialue Pohde järjesti Alavieskassa päihdepalveluiden päivätoimintaa yhteistyössä mielenterveyspalveluiden kanssa.</p> <p>Lisäksi tietoa kaikille kuntalaisille päihteistä on jaettu sosiaalisessa mediassa eri teemaviikkojen aikaan.</p>
Alueellinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä ja eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettava ehkäisevän päihdetyön tapahtuma	<p>2024 vuonna ei alueellista Zero Friday tapahtumaa järjestetty, joten ehkäisevän päihdetyön painopisteenä oli paikallinen toiminta.</p> <p>Lisäksi ehkäisevän päihdetyön viikolla teemaa käsiteltiin koululla välituntitoiminnan muodossa ja nuorisotilalla toiminnallisesti. Seudullinen yhteistyö etsivän nuorisotyön ja HYTE-työn kautta, sekä alueellisen nuoriso-ohjaajien verkoston kautta.</p> <p>Alueellinen yhteistyö Pohjois-pohjanmaan hyvinvointialueella ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöiden kanssa.</p>

	Alavieskan kunnan ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on laatia ehkäisevän päihdetyön suunnitelma osaksi laajaa hyvinvointikertomusta vuonna 2025. Alavieskassa on käytössä myös ehkäisevän päihdetyön vuosikello.
--	--

## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-320	-1 315	-1 925	68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40	-163	-300	54
Muut toimintakulut	-4	0	0	0
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-364</b>	<b>-1 478</b>	<b>-2 225</b>	<b>66</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-364</b>	<b>-1 478</b>	<b>-2 225</b>	<b>66</b>

**Hankkeet ja valtion erityisavustukset  
3106, 3127, 3138, 3139, 3160, 3211, 3222**

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa on saatu useisiin hankkeisiin erillisrahoitusta ja valtion erityisavustuksia. Hankkeiden hakeminen, toteuttaminen ja raportointi lisäävät työtä kunnassamme, mutta ne tuovat mukaan paljon arvokasta toimintaa sekä haastavat meitä muuttamaan ja kehittämään toimintaamme edelleen.

Voimme todeta, että erillisrahoitukset ovat kunnallemme todella merkityksellisiä ja tärkeitä tästä syystä. Rahoituksen turvin voimme antaa enemmän tukea lapsille ja nuorille, rikastaa toimintaamme sekä palkata lisää työntekijöitä. Myös haasteiden ennaltaehkäisy ja aikuisten läsnäolo lasten ja nuorten elämässä on vahvistunut. Voittajana on aina kuntalainen. Voimme todeta, että tässä olemme onnistuneet hyvin.

Olemme saaneet eri erillisrahoituksin kuntaan huomattavasti toiminnan kehittämistä, kuusi palkattua henkilöä sekä seitsemän hankekoordinaattorin palveluja, monipuolisen, oppilaiden toiveista lähtevän kerhotarjottimen, yli 23 kerhoa, leirejä loma-ajoille, aloitettu omatoimikirjaston rakentaminen sekä jäsenelty nuorisopalveluiden vastuualuetta hankkeiden kautta toimintaan, koska toiminta tuo hyvinvointia ja vähentää elämän haasteita mm. ahdistusta.

Olemme tehneet paljon kuntayhteistyötä, jolloin maksamme vain omarahoitusosuuden tai tuotamme hankkeelle omalla väellä työtunteja, saamme näin mm hyvinvointia maahanmuuttajaperheille tai vahvistettua kulttuurimatkailusta hyvinvointia. Nämä hankkeet eivät näy meille tulleen erillisrahoituksena, mutta saamme siitä huolimatta toimintaa kuntaan.

Saatua rahoitusta on yhteensä 103 354 euroa. Omarahoitusta kului ennakoitua vähemmän 40 583 euroa. Osa rahoituksista oli tiedossa talousarviossa 2024. Näin ollen myös omarahoitusosuutta oli varattu tiedossa oleviin hankkeisiin. Osa rahoituksista tuli haettavaksi ja saatiin vasta vuoden 2024 aikana. Näihin ei ole talousarviossa voitu varautua. Osa vuoden 2024 hankkeista jatkuu vuodelle 2025.

## Erillirahoituksista ja -avustuksista vuodelta 2024

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hankkeet 2024	Aikataulu/käyttöaika
<b>Varhaiskasvatus</b>	
Varhaisen tuen ja yhdenvertaisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa ja lapsi- ja nuorisoyhteisöissä kunnassamme	8.8.2023-29.2.2024
<b>Esi- ja perusopetus</b>	
Koulujen kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen 2023 (OPH)	1.9.2023-31.12.2024
Mun harrastus- Alavieska harrastaa Harrastamisen Suomen malli 23-24	2.10.2023-30.9.2024
Erityisavustukset kunnille harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen määrärahasta. Harrastamisen Alavieskan malli, jatkohanke.	01.10.2024 – 31.07.2025
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2023–2024	1.1.2023-31.3.2024
Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027	6.8.2024-31.12.2027
Alavieskassa liikutaan! Valtionavustusta Suomi liikkeelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move!-kehittämisyhteistyöt määrärahasta.	01.08.2024 – 30.06.2025
<b>Nuorisopalvelut</b>	
Jelppiverkko etsivä nuorisotyöntekijä, yhteinen työntekijä Merijärven kanssa	2.vaihe: 20.1.2023-19.1.2024
Jelppiverkko etsivä nuorisotyöntekijä, yhteinen työntekijä Merijärven kanssa	3. vaihe 20.1.24- 18.12.25
NUPS - perusnuorisotyön kehittäminen kunnissa jatkohanke	1.8.2024-31.7.2025
Ysipykälä - nuorisolain mukaisen monialaisen yhteistyön kehittäminen kunnassa	1.5.2023-30.6.2025
Koulunuorisotyöhanke Merijärvi hallinnoi	1.10.2024-30.9.2025
Erityisavustukset lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan Päiväleiritoiminta 2024 ja kerhot 24-25	01.05.2024 – 31.05.2025
<b>Kirjasto ja kulttuuri</b>	
Karttamerkit kohdalleen - Jokikirjastolaiset yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä	01.04.2023 – 31.12.2024
KUMA Kulttuurimatkailusta hyvinvointia	1.4.2022-30.9.2024
Omin nokin kirjastossa : omatoimikirjasto Alavieskaan	06.05.2024 - 31.12.2025
Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki	2024-2026
Kaipo -kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla (OKM)	27.11.2023 – 31.12.2025
<b>Kotouttaminen</b>	
Maahanmuuttajaperheiden hyvinvoinnin tukeminen	1.1.2024-31.12.2025
KOHDE-hanke Pohjois-Pohjanmaan kuntien ammattilaisten sekä seurakuntien ja järjestöjen työntekijöiden osaamisen vahvistaminen lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi	1.11.2023–31.10.2025

## Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	5 247	0	4 500	0
Maksutuotot	0	182	0	0
Tuet ja avustukset	210 554	102 417	61 660	166
Muut toimintatuotot	2 179	755	0	0
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>217 980</b>	<b>103 354</b>	<b>66 160</b>	<b>156</b>
Henkilöstökulut	-250 217	-119 110	-77 959	153
Palvelujen ostot	-12 444	-18 015	-25 610	70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 102	-5 842	-3 765	155
Muut toimintakulut	-1 137	-970	-2 329	42
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-273 899</b>	<b>-143 938</b>	<b>-109 663</b>	<b>131</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-55 920</b>	<b>-40 583</b>	<b>-43 503</b>	<b>93</b>

## SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Tilikauden tulos on 227 897 euroa ylijäämäinen talousarvioon nähden.

Talousarvion toteutumista haastoivat ennalta arvaamattomat toiminnan lisäystarpeet varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa sekä yleinen hintojen nousu.

Viides poikkeuksellinen vuosi on saatu haasteista huolimatta hoidettua hyvin, siitä erityinen kiitos sivistys- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstölle, joka mahdollisti kaiken tämän kerrotun ja paljon muuta.

Myös kunnan muut palvelualueet ovat tehneet loistavaa yhteistyötä sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kanssa, mikä mahdollisti toimintamme ja toimintakauden tuloksen, siitä iso kiitos muiden palvelualueiden henkilöstölle. On hienoa huomata, että koko kunnan henkilöstö on sisäistänyt tekevänsä oman työnsä lisäksi hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä, kukin tavallaan.

Kunnan toiminnan ydin ovat kuntalaisille tarjottavat palvelut. Kunnan toiminta luo turvaa maailman velloessa ja luodessa toimintaan haasteita. Kunnan toiminnan saavat aikaa ihmiset. Teemme tätä työtä kuntalaisten, yhteistyöverkostojemme, kolmannen sektorin sekä vapaaehtoisten kanssa, kaikkien meidän parhaaksi. Arkista elämää rakentaen, hyvinvointia ja terveyttä edistäen - yhdessä.

	tilinpäätös 2023	tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	172 020	270 891	209 250	129
Maksutuotot	66 400	56 892	65 480	87
Tuet ja avustukset	403 328	185 914	81 660	228
Muut toimintatuotot	34 869	39 855	27 540	145
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>676 617</b>	<b>553 552</b>	<b>383 930</b>	<b>144</b>
Henkilöstökulut	-3 941 772	-3 948 422	-3 816 494	103
Palvelujen ostot	-1 538 421	-1 533 706	-1 617 680	95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-194 459	-193 408	-216 460	89
Avustukset	-302 082	-221 953	-313 069	71
Muut toimintakulut	-672 650	-606 792	-601 168	101
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-6 649 383</b>	<b>-6 504 281</b>	<b>-6 564 871</b>	<b>99</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-282 867	-281 084	-278 769	101
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-6 255 633</b>	<b>-6 231 813</b>	<b>-6 459 710</b>	<b>96</b>